

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Johannes Jørgensen ; med Tegninger af Viggo Pedersen.

Titel | Title:

Stemninger

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : P.G. Philipsen, 1892

Fysiske størrelse | Physical extent:

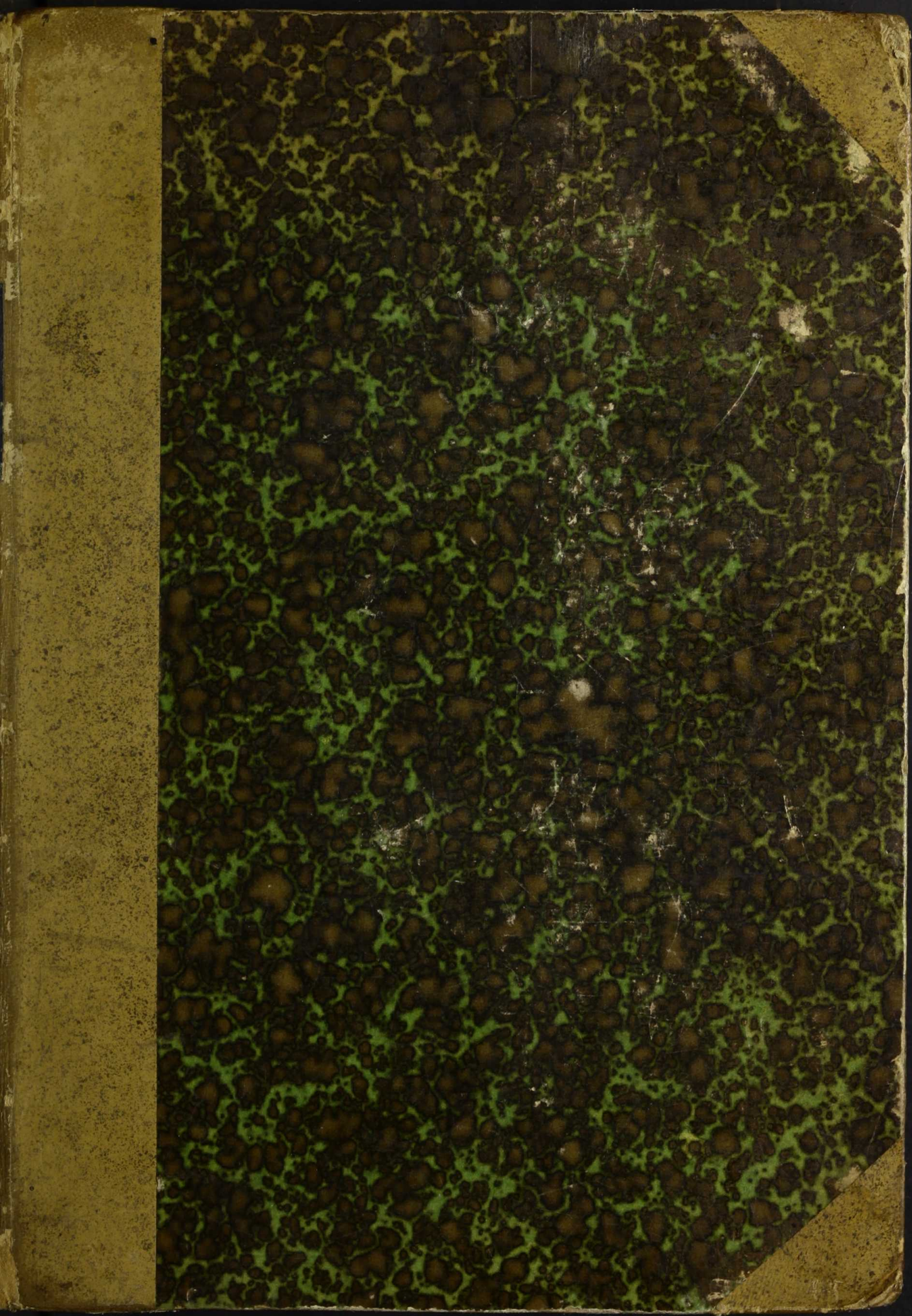
166 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

52.-93.

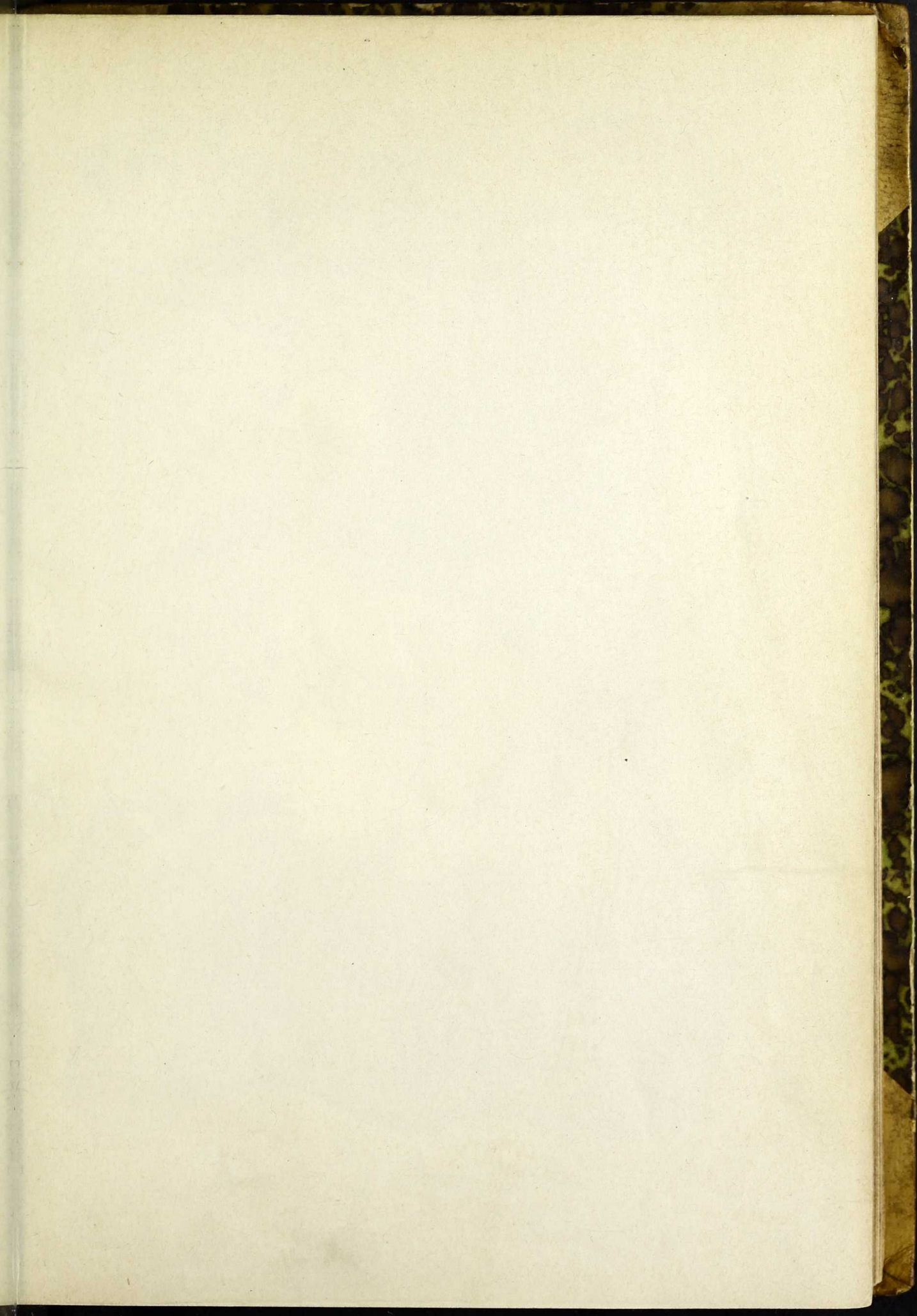
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 03731 5

Rex/s

Johannes Vørgensen:

Stemningen.

F. HENDRIKSEN DE.

V. 220. København. 1892.

P. G. PHILIPSENS FORLAG.

STEMNINGER

JOHANNES JØRGENSEN

STEMNINGER

MED TEGNINGER AF

VIGGO PEDERSEN

KJØBENHAVN

P. G. PHILIPSENS FORLAG

THIELES BOGTRYKKERI

1892

NÆTTER

VIGNET.

Jeg vandrer over brede Marker frem,
der under Skumringsskygger graagrønt lødes —

jeg ser de fjærne Hegn som mørke Kamme
mod guldrød Luft, hvor Jord og Himmel mødes
— to Læber lig — i langlig Taagebræm.

Jeg hører over Marken Hunde glamme
og Vognlyd, der ad fjærne Veje svinder,
mens Sommernattens Mørkedis sig sænker.
Og langsomt gribes jeg af stille Minder,
og paa mit Hjem saa vemodstungt jeg tænker.

Det er som alt mit Liv saa tyst bortrinder
i disse brede Markers tavse Fred,
og Verden smuldres under mine Hænder.
Fjærnt dør hver Lyd fra Dagens travle Bred,
og stjeruneroligt mine Tanker brænder.

De lange Aar i fremmed Kamp og Kiv —
med Venner Arm i Arm — de er nu døde.
Jeg vandrer hjemad mod mit eget Liv
i Sommernattens stille Gyldenrøde.

VILDGÆSSENE.

De kommer en Nat i April . . .

Aftenen efter en regnfuld Dag gaar man sin vante Tur ud ad den brede Allé. Paa de fedtede Fliser møder man de hjemvandrende Borgerselskaber og de elskende Par, som ved denne Tid færdes paa Frederiksbergs Veje. Den kølige Luft er fyldt af disse Menneskers Fodtrin og Snakken, af Sporvognslyden ude fra Vejen, af en Droskes Larmen forbi.

Og saa hører man med Et over al denne Lyd de kendte fløjtebløde Klager, hvormed Vildgæssene drager af Sted.

Man bøjer ned ad en Sidevej. Oppe i den graa Luft, der er blød som af Dun, stimer det med Fuglelyde. Snart er det, som drog en Fløjten sig lavt ned over Villatagene, snart pipper det vagt og fjærnt som fra Miles Højde.

Man staar stille ved Vejkanten og stirrer op. Der rinder En i Hu Foraarsnætter for Aar tilbage under samme Fuglelyd paa de samme vaade Veje . . . Og det er, som en svunden Ungdom klagende og usynlig drog af Lande deroppe i Natten.

Saa er det med et, som sang der Lærketriller oppe i den graa Skyhimmel. Og nu lyder det som Finkepip og Solsorters Fløjt og Drosseltriller — en hel Sommermorgens Fuglesang flagrer i blege Genfærdslyd over Ens Hoved.

Lyden drager sig hid og did under den store Himmel. For Ens stirrende Øjne er det et Sekund, som glimtede der en skinnende hvid Kile frem højt oppe for atter med Et at forsvinde — det hastige Glimt af Hundreder hvide Fuglevinger i et pludseligt Kast?

Villastaden gaar til Ro. Den sidste Sporvogn ringler hjem, og den sidste Pastor Emeritus rokker ind gennem sin Havelaage. Der bliver mørkt i alle de smaa hyggelige Huse, og Lygterne slukkes langs Vejen.

Men den bløde Fuglemusik under den graalyse Himmel varer, til Dagen gryer.

JUNINAT.

Nu slumrer Parken ind, og mørketæt
dens Løv og Stammer rides mod den blege
Natluft, hvor spredte, hvide Stjærner funkle.
Ned over Vejen ligger Spæt ved Spæt
af Maanesølv; fra Krattet klukker vege,
tungsindig-bløde Nattergalefløjt.
En sagte Rislen fra Kanalens dunkle
Spejl af Gagat — et plaskende Fiskesprøjt —
og Frøernes Kvækken. Fjærntfra kommer vage,
halvdræbte Lyd og Tonefugle paa svage,
sangfjedrede, stemmebaarne Rytmevinger
og Glam og Skrig med ørestingende Næb.
Jeg hører hviskende Stemmers brudte Ord
fra en skyggemørk, krathegnet Bænk og ungdomsklinger,
halvdæmpet Kvindelatter — paa muldbrun Jord
kaster Maanen mit eget enlige Skyggeslæb.
Hvad vil mig denne grønligklare, fade
Nat med sin blege Duft af Hæg og Poppel —
sin sagte Hvisken af nylig fødte Blade

og sine Nattergales Jagthunds-Kobbel,
hvis glammende Triller hidse sovende Minder
og blundende Savn af deres Leje frem?

Giv mig en sortblaa Nat, som aldrig svinder —
hvis Kappeflig har Stjærnesole i Gem —
hvis Luft er Vin — hvis Maaneguldhjul spinder
Elskov og tunge Skæbner, hvis Duft aander Død —
for denne Vaarnats staalkolde, vandblege Lød.

SOMMERNATSREGN.

Jeg gik hjemad sent paa Natten.

Luften var graalys som af en Vinternats Maane. Over de mørke Lindes Blade sank en uafbrudt Regn med Lyd som af usynlige Hæres evigt vandrende Dragen forbi...

Jeg standsede.

Det var, som Lyden sænkede sig ned til Jorden og blev Tusinder af Fodtrin, der forfulgte mig.

Og ene midt paa den mørke, vaade Vej — alene midt i Regnnattens puslende Lyd af faldende Draaber — følte jeg Rædsel. Det var som stod jeg Ansigt til Ansigt med Verdens inderste Sjæl...

Og jeg flygtede for dens Aasyns Uhygge hjem til min lave Menneskestue.

FOLKEVISE.

Jeg sad en Sommeraften i en Have.
Fra Naboparken lød der glade Sange
og Kvindeskrig og Lyd af rappe Fødder
i Leg op over grusbelagte Gange.

Igennem Latterens vellydskvulpende Bølger
brød nu og da en kraftig Bas sig Vej,
fulgt af en Jomfrurøst i leende Angst:
»Bliv fra mig, Karl, du maa ikke, si'er jeg dig!«

Saa ringed Klokken ti. Den glade Flok
brød op, og Jublen døde langsomt bort,
men længe efter fra Havestuen naade
mig nu og da en svag Guitarakkord

og smeltende Kvindestemmers bløde Sange
og glade Raab. Til sidst blev Lyset slukket —
jeg hørte Trin i Gaarden — et sidste »Godnat« —
og Lyd af Vindver, som med Smæld blev lukket.

Saa blev der stille. Kun en Natsværmers Summen
forbi mit Øre og Duggens dryppende Regn
nedover Løvet og Bækkens klukkende Rislen
bag Havens sagte hviskende Poppelhegn.

Det mørkned mer og mer. Det gamle Hus
deroppe stod skyggesort mod graalys Luft —
jeg vandred i Alléen op og ned
med Hjærnen ør af Lindenenes søde Duft.

Hvor var nu alle Dagens stolte Tanker
og al min Sjæls solfyldte, unge Mod,
som vilde drage over Verden vide
og luge Livets Ukrudt op med Rod?

I Sjælen klang det blot med blød Musik
som vemods-vege Nattergalefløjt:
»Und also schwand dahin die Jugendzeit —
ach! ohne Liebeslust und ohne Freud'.«

SOMMERNATSSANG.

Saa slænger jeg Dagens Harpe af Guld
med alvorstonende Timers Strænge —
mit Hjærte har Rod i Mulmets Muld,
mine Drømme driver som Sommernatsdis over Enge.

Jeg famler, jeg favner mod bløde Ord
paa en Marmorbænk ved et Springvand, der kælent plasker
— mod at sidde og ridse med Kaarde i duggfugtig Jord
og skimte bag Løvet Fakkलगlimt over Masker.

Med Silkehuen i Nakken sat —
under Kappen en Strængeleg klingrer —
standser jeg saa i den lune Nat
og i listende Greb over Tonetraadene fingrer.

Saa klirrer et Vindu — det lyser af Lin —
jeg bryder mine Strænge i Brynde —
to skælvende Læber brænder som Vin —
det er saligt og sødt under Sommerens sølvhvide Nætter
at synde.

VENUS.

Jeg husker en Sommeraften fra min første Barndom.

Jeg skulde i Seng. Vor gamle Pige havde klædt mig af; Moder og hun stod med Sengetæppet mellem sig og lagde det sammen. Overdynen var slaaet tilbage, og en svag Duft af rent Linned blandede sig med Stuens Halvmørke.

Selv sad jeg nede paa Gulvet og trak i Taaspidsen af min ene Strømpe. Saa opdagede jeg med et min Skygge paa den brede, gule Sengeside ved min højre Haand — bleg som af Nymaane.

Jeg saae ud gennem Vinduet. Over Havens mørke Trækupler stod en stor, mild Stjerne med sølvhvid Glans i den rene Aftenhimmels blege Blaa.

TIL —

Mine Dage er bundne i drømmesart Spind
af fattige Minder, der sagtelig stiger
som Engdamp mod Kvæld, og af Længsel, der viger
ud mod et Kys paa en blysom Kind.

Vaarsarte Minder med vemodig Duft —
Minder om Smil — og Minder om Lege —
og et Ansigt med Lød som Majnattens blege
Soldrøm, der blunder i blaanende Luft.

Mig fanger ej mer nogen bloddunkel Mund —
de Kvindebliks Ildblink forbi mig svirre —
der er Sang i min Sjæl — og Klange, som dirre,
og stille Ord fra en skumrende Stund.

Der er bløde Toner i maanesart Spind
og sagtelig Sang af en mørkningsveg Stemme
— jeg nipped en Vin, jeg ævner ej glemme,
i et varligt Kys paa en blysom Kind.

JULINAT.

En Julinat. Jeg sidder paa en Spange,
hvis Plankepar er vaadt af Kvældens Dugg,
og lytter efter Aaens Søvnlyd — lange
Skvulp mellem Siv og kildebløde Kluk.

Det summer tungt forbi mig, og langt ude
er der en enlig Nattefugl, som skriger —
et Lydblink, skarpt som Staal imod en Rude.

Der ligger Mørke uden Plet og Rift
nedover Landet — graat — med sorte Striber
af Hæk og Hegn — og lave, taagebløde
Randrids mod matblaa Luft, hvis Stjærneskrift
staar ristet over Nætter, som er døde.

Jeg føler mig som én foruden Hænder —
med Tanken bunden i en fattig Ring
af Skum, som Livets store Have sender
imod min sandgraa Hjærnes golde Bred —

med Id som Morgenbris, der styrer frem
og drager viden om i kække Sving
men synker vingeslap med Solen ned.

Træt af min Elskov med sit Skyggefølge
af Sjælenød og Sorg, som sent mig glemmer,
og famlende i Feberdrømmes Em
mod hede Blik og runde Jomfrulemmen —
led ved mit Slid for Dagens Avnelæs
jeg lytter ud mod Nattehavets Øde —

der staar en Lyddis fra det vaade Græs,
en Lyd som Suget af en Skovsøs Bølge,
som tusind Alfelæbers Elskovsmøde.

Sommernat.

SOMMERNAT.

Ved Indsøens Rand staar Sommernattens Nymfe, lænet mod en ludende Linds svære, ru Stamme.

Om hendes ranke Elverpigelegem glider et Taageslør, let og skinnende som det Flor af sølvvidt Sollys, der dækker Juninætternes Himmel. Hendes nøgne Fødder træder i den fugtige, svale Mosejord, der glat glider ud under Fodbladene.

Foran hende, lige i Søbredden, vokser høje, gule Iris, hvis store Blomsterblade hænger tungt ned, vaade af Nattedugg.

Med den ene Arm slynget om Stammen bøjer den skinnende Nymfe sig frem og kiger ned i det dunkle Vand, der ligger blankt og sort som et Spejl af poleret Mørke.

Og hun ser sit eget lyse Billede dernede, sit slanke Elverpigelegem i det løse Taageslør, og det hvide Ansigt, hvidt som de lyse Nætters Luft, og de blege Sølv-Øjne, blege som de lyse Nætters Stjærner, og Haaret, der rødmer i sagselig Gyldenrødme, som Sommernattens Himmel rødmer langs Jordens Rand.

Sommernattens hvide Nymfe ser sit eget Billed dernede i det sorte Spejl, og om Billedets Fod som en nedhængende Frynse-Baldakin Irisblomsternes lyse Spejlbilleder.

Ellers er alt sort dernede — de tunge Løvkupler spejler sig ganske mørke — dybt nede skyder de ud fra Bredden som store, halvrunde Balkoner af Skygge.

Og fra Søens anden Rand fremglider andre Skygger af andet Løv; lidt lysere af Lød, med en Anelse af Grønt i sit Mørke, skyder disse Spejlbilleder op nede fra Bunden som kæmpemæssige undersøiske Vegetationer — eller vokser de inde paa Kystens Underside, som Alger paa drivende Tømmer, nedad, med Hovedet rettet mod Dybet?

Men lige midt ude i Søen ses en lys Stribe, et Bælte af Himlens Spejlbillede. Som en bred, hvid Vej bugter dette Lys sig ud og ind mellem Skyggernes Mørke, der stiger opad til begge Sider som Skovskrænter.

Nymfen stirrer længe derned, ned til den lyse Sti, som snoer sig mellem de mørke Banker.

Vandets Flade, der uafbrudt flimrer som i en betaget Gysen, forekommer hende tilsidst kun et bølgende Slør, et tyndt Forhæng, der skiller hende fra den underfulde Verden dernede . . .

Da svirrer lydløst en Flaggermus, som Nymfens hvide Legem har draget hid, tæt forbi hende, og i Flugten støder dens Krop mod Vandskorpen.

En smertelig Sitren bølger ud fra det saarede Sted — Spejlskyggerne nede i Vandet skælver frem og tilbage som

Tæpper for Trækvind — og medens Flaggermusen svirrer videre i hastig Flugt lavt over Vandet, drager Nymfen sig skuffet og bedrøvet tilbage fra det knuste Tryllespejl.

Men medens hun vandrer videre gennem de mørke Skove, hvis Løv suser sagte i Nattevinden, drømmer hun endnu længe om hin vidunderlige Spejlbilledverden og længes saa sært sørgmodigt mod den Sti af Luft mellem Skrænter af Skygge — som hendes Fod aldrig skal betræde.

MØRKE.

Gennem Julinattens Stille
Duft af Løv i Drys af Regn —
Glimt af Vand ud over Vejen,
og mod Haanden vaade Hegn.

Lydtom Luft og skymørk Himmel —
kun et Sted, jeg gaar forbi,
hører jeg en Laage skratte
over Sten og smække i.

Gennem Tordenmørket brænder
der et Villavindu frem —
Lys bag gule Persiennner —
bløde Toners Klang af Hjem.

Regnens vege Dryp sig blander
med den lyse Melodi —
lyt, I Mennesker derinde —
Ahasverus gaar forbi.

AHASVERUS.

Stille lider Sommernatten,
og det hvide Stjærnesand
rinder bort, mens Dagen ulmer
langs med Nattehimplens Rand.

Aftenrødens glemte Dagglød
ulmer dybt i Nattens Grund —
som en sidste Vinrest gløder
i en bleggrøn Rømers Bund.

Ene vandrer jeg ad Vejen,
syg, med Saar af Torn og Tjørn —
ak, hvad vilde mine Tanker
mellem Dagens stærke Børn!

Jeg var fattig, jeg var fremmed,
uden Venner, uden Ry,
alle Døre fandt jeg stængt for
Nattens Barn i Dagens By.

Og den gamle Ahasverus
greb paany sin Vandringsstav,
vandred ene ud i Natten —
Dagens Stue var for lav.

Vandrer nu, mens Dagen ulmer
halvkvalt dybt i Nattens Grund
som en gylden Vinrest gløder
i en bleggrøn Rømers Bund.

PARADISET.

Det var i Morgenstunden, jeg laa og drømte. Ikke disse tunge, uhyggelige Drømme, der fylder Natten som et langt Tog af sorte Uhyrer. Det var de lette Syner, der med et luftigt Forhæng skiller Nattesøvnens Mørke fra Dagens Lys — fine Drømme, der farer gennem Hjærnen som lysende Insekter under en Sommerdags Himmel.

Jeg drømte, at jeg gik i Foraar og Solluft langs en nys udsprungen Hæk af Frugttræer i Blomst. Jeg følte mig let og sund, som spiret op af Jorden eller stegen ned fra Luften. Frugtblomsternes Blade løsuede sig i smaa

Byger og drev ned over Vejen og ud over Engen langs Vejen. I Engens Græs, mellem Blomster, der skinnede som nyslaaet Guld, hoppede blanke Fugle og samlede med deres lange Næb grønne Biller og brune, glinsende Larver.

Og medens jeg vedblev at vandre fremad med Øjet paa den friske Eng og de travle Fugle, fornam jeg nær ved mig, bag den blomstrende Hæk, en Stemme, der pludselig steg i Sang, og jeg fyldtes med ét af en svulmende Jubel, som ventede den lyse Lykke paa mig derinde...

I det samme vaagnede jeg.

Gennem Vinduerne saae jeg de grønne Lindetoppe udenfor piskes frem og tilbage af Blæst og lasede Skyer drive over en smudsig Taagehimmel. Jeg vendte Ansigtet mod Væggen for at sove videre. Men den skønne Drøm kom ikke tilbage.

ANADYOMENE.

En tæt, graa Regntaage over et graat, næsten blikstille Hav. Det skumrer — langt borte i det blege Mørke tegner sig som sorte, flossede Røgstrimer Ridsene af fjærne Skibe eller fjærne Øer.

Paa den øde Strand staar en Kvinde og stirrer ud over Havet. Hun er tæt svøbt i en lang snæver Kaabe, hvorunder hendes Legem svulmer i mager Skønhed. Næsen er skarp og fin, Øjnene mørke og tunge, over den stolte, haarde Pande er Haaret strøget stejlt tilbage op under den spidse, diademlignende Hat.

Hendes hvide Profil tegner sig skarpt mod den graa Grund. Bag hende høres Bølgenes Slikken om Strandstenene som Lyd af lange Kys.

Hvem er hun, den Kvinde, der i Vinterdagsskumringens Taage staar paa den øde Strand?

Kærligheden, den uudgrundelige og rædselsfulde, der stirrer ud over det uudgrundelige, det rædselsfulde Hav...

AUGUSTNÆTTER.

I.

Maanedis og Mosetaager —
Jorden klam af Natteduggen
— Dalens store Kedel koger,
bobler blødt med Kildeklukken.

Maanens Taagetæpper sitre
over brede Markers Flade —
lavt langs Jorden staar den bitre
Duft af Muld og vaade Blade.

Som en bleg og blaalig Ramme
rande Skove sig om Landet —
lange, lave Taagekamme
som en Kyst bag Maanevandet.

Luften tier — kun det sidste
spinkle Pust af Aftenbrisen
slæber gennem Skovens Kviste,
letter svagt ved Mosedisen.

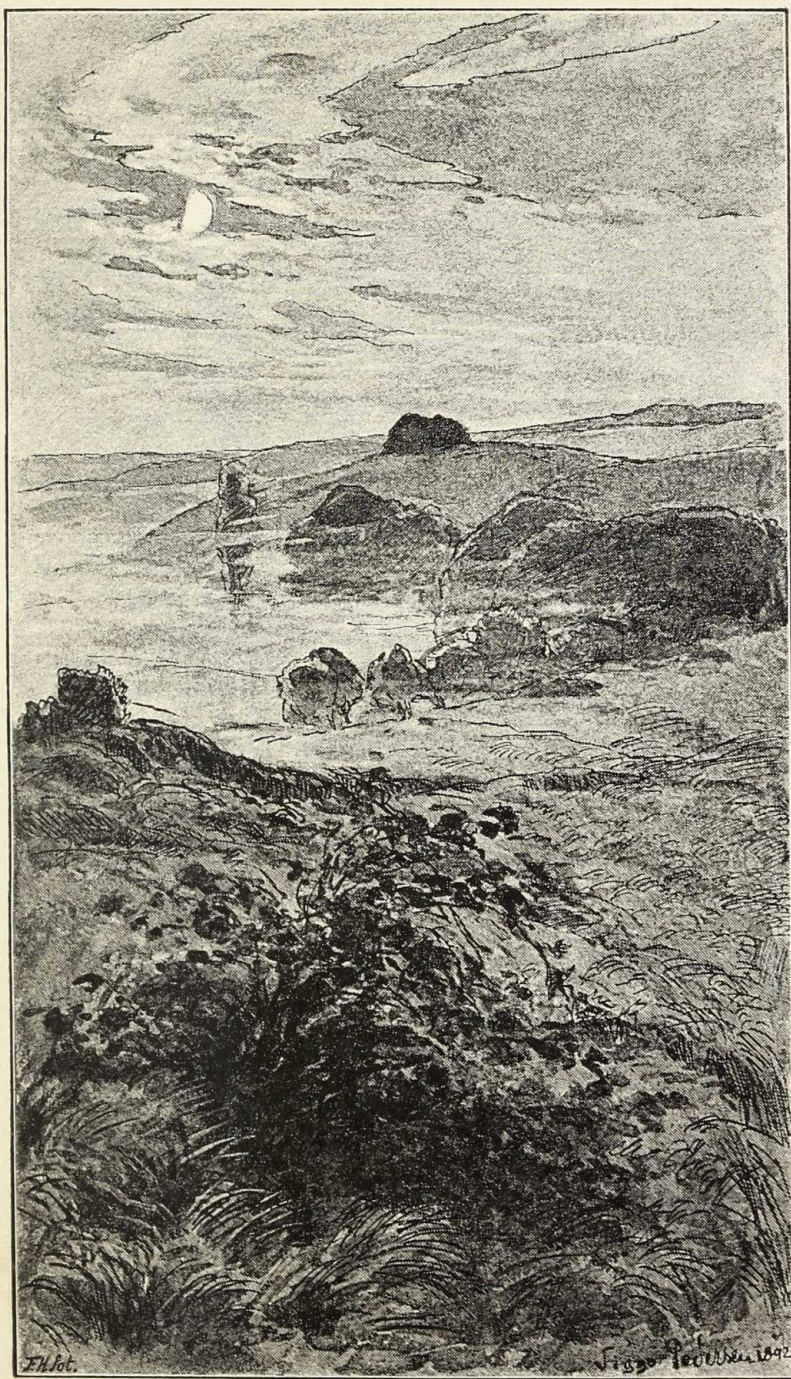
Og mens Duggens Draaber rinder —
Maanen mod sin Nedgang hælder —
og jeg kysser dine Kinder
om din Barndom du fortæller.

Om hvor Længslen i dig vælded,
naar du sad bag Hjemmet stænget,
mens de andre drog mod Fjældet
op til Dans paa Sætervænget.

Og jeg aner bag din Tale
Hauk og Ljomen over Lier —
Elvesus i stille Dale
— til du som et Fjældvand tier.

Over Marken kan jeg høre
Uglen skrige skarpt og længe,
og fra Grøftens Græs det skøre
Spil paa spinkle Vingestrænge.

Nattestillet om os lukkes.
Som et Svanepar, der sover,
vore Sjæle sammen vugges
over Maaneflodens Vover.

F.H. lot.

Fig. 20. 100. 100. 100. 100.

II.

Nat og Jord til alle Sider —
 mat af Korn og mørkt af Enge
 — over sorte Hegn og Skove
 Himlens sorte Bræmmer hænge.

Natten mumler fjærnt og stille.
 Bag en Haves mørke Hækker
 Lyd af Løv, der sagte knitrer,
 og en Flagstangssnor, som smækker.

Smæld af Dugg fra Blad til Blade —
 skinger Surren op fra Græsset,
 som om tusind Alfehære
 deres sprøde Klinger hvæssed.

Vognlyd over fjærne Veje
 naar mig blegt og vingestækket,
 og igennem Mørket klynker
 som en Skrig-Stim Fugletrækket.

Mellem Hækkes mørketunge
 Kyster rinder Vejens Strimmel —
 bleges under Mulmets Vover,
 rinder ud i øde Himmel.

III.

Der suser Natteblæst i Havens Trær —
 en klagesummende, sorgtungt stigende Sang.
 Jeg vandrer op og ned i den mørke Gang
 og ser mod Himlen. De lyse Nætters Skær
 af bleget Sol, der oversvømmet alle
 de gyldne Stjærnetinder, forlængst er veget
 dybt ned i Nord som et sundsmalt Perlemors-Skær.
 Paa sine Guldklør den store Bjørn er steget
 af Solsølvbadet og gnaver paa Somrens Rod.
 Alt falder Stjærner — snart vil Løvet falde.

De hilse mig som barndomskære Venner
 deroppefra — den stjernefjedrede Svane —
 Delfinens straaleprustende Næsebor —
 Andromeda med hvide, bedende Hænder —
 den purpurøjede Tyr, som faar sin Bane
 af Gudehelten, født af en dødelig Mo'er —
 Kassiopejas W af Diamanter,
 den perlebundne Krone med sin Gemme,
 Sobieskis blanke Skjold med skarpe Kanter —
 slig saa' jeg dem saa mangan Nat herhjemme.

Den samme kølvandsbrede Mælkestrime
 gaar som en Plovfure efter Næ-Maanens Staal
 og bøjer sig i Døgnet's sene Time —
 et Sølvgreb lig — over Jordens natfyldte Skaal;
 som lydløse Guld-Insekter Stjærneskud svirre
 henover Himlens klodeblomstrende Eng,
 og i Arkturus' Øje Taarer dirre,
 blanke og blaa, som den Gang jeg var Dreng.

IV.

Jeg ser en Mark, der mørketyngt løfter
 sin lange Rygnings lave Kam af Hegn
 mod Sommernattens blaaligblege Himmel
 med Persevs og Kapellas kendte Tegn.

Jeg hører Gærdets Blade vissent knitre
 og Lyd af Køer, der Bakkegræsset gnaver,
 Græshoppesange gennem Mørket sitre,
 og mod mig bæres der en Duft af Haver.

Og mens jeg ser mod Vegas Stjerneøj, ^e
 jeg mindes én, hvis Blik i Døden brast —
 en Sjæl, saa tung og hed som denne Nat,
 der stjærnesitred uden Ro og Rast.

Og mens jeg ridser disse blege Vers
som Stjærnefurur over Himmelgrund,
jeg længes mod det Legem, der er Muld,
og mod et Kys af hendes ømme Mund.

Den samme Nat — den samme Sti langs Gærdet.
Men ene gaar jeg i det vaade Græs.
En enlig Poppel paa den øde Mark
sig tegner som en sort og stiv Cypres.

SKUMRING.

Efteraarsskumring i Rosenborg Have.

Nede, hvor man gaar, lyser Bladene gult gennem Mørket, men Toppene staar sorte mod en Luft, der er af en tæt, fast, uigennemtrængelig Hvidhed — som en Kugleskal, drejet af mat Tin.

Jeg staar paa Broen ved Rosenborg Slot. Bag den mørke Borgmur løfter sorte Træskeletter sig paa en Baggrund, der forneden er af Solnedgangens røde Guld og oventil af et tungt Skyblaat, som minder om Lacrymæ Christi-Fuksiens blodigblaa Kronblade.

Kanalen spejler den sorte Mur, Solfaldets Guldbælte, udsyet med Træskyggernes sorte Silhuet-Broderi, og Skyen, hvis Blaa bleges til en askegraa Ligfarve og marmor-aares af Træernes Spejlbilleder.

Hvor Grænsen gaar mellem den sorte Murskygge og det lyse Vand flimrer en uafbrudt Krusning, og nu og da bobler Vandet op, som om Nogen nedefra forgæves prøvede at løfte sit Hoved op over det.

Jeg gaar bort.

Under Træskyggerne plasker Springvandet. Og gennem Mørket stryger som Høstskumringens Feer to slanke unge Piger med lange Pelsværksstrimler flagrende efter sig.

Himlen staar truende tung, af en fantastisk violet Farve, som udhamret i et overjordisk, dunkelt Metal.

HØSTAFTEN.

Høstaften dises af Mørkedunst,
og Løvduft af Jorden strømmer —
en Gople lig i filtret Tang
gennem Skyerne Fuldmaanen svømmer.

Unge Piger i hver en Dør —
saa sært for Hjærtet det stemmer —
lysklædt skinner bag Mørkets Slør
de ranke Jomfrulemmers.

Mit Hoved hildes i fine Spind
af flyvende Sommers Traade —
jeg ser et blankt og begærende Blik
og Læber saa blinkende vaade.

Det lille Legem retter sig stolt
med fuldmodne, bugnende Bryster:
— Kommer han ej i Nat, den Svend,
der mig at favne lyster?

..... Tættere dises Aftenens Dunst,
og stærkere Løvduften strømmer —
gennem hildende Traade driver min Sjæl
som Maanen i Skyerne svømmer.

OKTOBERNAT.

Jeg vandrer hjemad, medens Maanen skinner,
og hører tunge Dryp af Em, der fældes
fra Kvist og Blad, og Sus — som Kilder rinder
i Vinterstilhed over øde Land —
af Luftens Løb igennem Poppelblade,
der tungt som Læder mod hverandre smældes.

Paa Vejen sorte Rids af nøgne Linde.
Og skyggerammet som et sølvgrønt Vand
en Maaneflimmer i en Skiferflade.

Jeg tager om min Laages klamme Klinke,
der mødes koldt med mine kolde Hænder,
og stirrer op. De vaade Blade blinke;
i Himlens gustne Hvælving Maanen brænder —
en Ligkrypts Lampe, der er ved at slukkes —
en Ildorm i en Dødnings hule Øje.

Og mine Tanker tungt i Natten vugges —
som Poplens Kviste sig med Vinden bøje.

NOVEMBERNAT.

Klokken slaar tre i Husene, jeg gaar forbi. Den brede Gade ligger vaad og tom, aaben for Himlen, blaalig af Maanelys, sparsomt guldtribet over Fortovssøle og blinkende Vejpytter under de spredte Lygter. Det drypper i Tagrenderne og risler sprødt og klart over en Kloakrist nærved mig.

Jeg ser op. Over Hustagene staar Vinterens pragtfulde Stjernehimme — Kassiopeja, Kusken, Persevs, Tyren, den røde Aldebaran, Orions Diamanter og Sirius, hvis Safir-Øje Sommeren aldrig ser. Og højest oppe Kvartmaanen, som et hvidt Perlemodersblad, indlagt i mørkeblaat Træ.

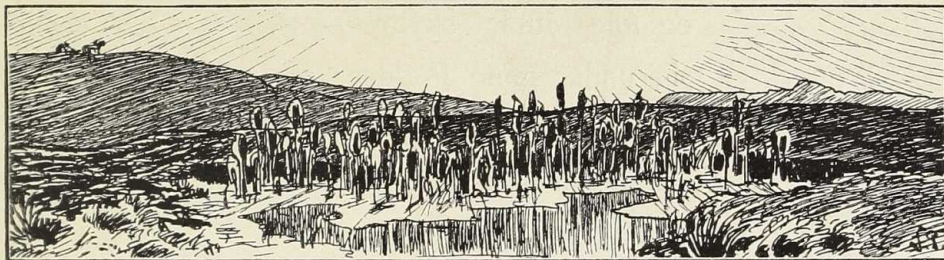
Fra Sonden kommer drivende blege, løse Skymasser. Lavt under Maanen driver de, slører den let, hyller den tæt, saa den bliver rød i Ansigtet, som et Menneske, der er ved at kvæles . . .

Jeg staar længe og betragter denne Skyernes lydløse Kæmpe-Leg. De uhyre Taagemasser vedbliver at drive.

Og da jeg atter ser ned ad Gaden, fatter jeg ikke, hvorfor disse Huse, der nu ligger mørke og fredelige, vil vaagne igen til Kamp og Møje.

Og jeg føler selv mit Liv saa fejl og fattigt — føler, hvorledes al min Handlen vil prelle af mod den haarde, glatte Tilværelse — og ønsker min Sjæl opløst og dampet bort i de blege Taagemasser, som driver forbi en Novembernats blanke Maane

DAGE

VAARVERS.

I.

Nu drager Gærdets Graapil
Sølvknopperne paa Række,
og Haslen hænger Guldpynt
ud over Hegn og Hække.

Og Solen luner Luften
langs alle gule Grøfter,
og Myg af Puppesvøbet
fra Pytterne sig løfter.

Før Foraarsmuldet dækkes
af Sommergræssets Klæde,
mig lyster nøgenfodet
den nøgne Jord at træde

og føle Muldet skyde
sig under mine Fødder
og føle Vandet suges
som gennem Planterødder.

II.

Nu slides Isens Ligsten,
der over Vandet ligger,
af Vinden og af Solen,
hvis Tunge Stenen slikker.

Ned over Vintrens Harnisk
der rinder Tøvands Bække —
i Søer staar Blaaf paa Himlens
flageflikkede Dække.

De isgraa Skyer smelter,
og Agerjorden damper,
og højt mod Himlen blusser
Kastanjens Broncelamper.

I Hjærnens lukte Kedel
en gærende Sejd der koger —
et Bryg med sølvgraa Sol-Lød
som Tøbrudsdages Taager.

Den bobler mig i Blodet,
i Nerverne den stinger,
den suser for mit Øre
som fjærne Klokker ringer.

Som Vin i gamle Dunke
den fylder alle Celler
med Drøm om Sommergrøfter
med Timian og Nælder.

Det hvisker for mit Øre
som Vind i Vaarløv lister —
det bryder i min Hjærne
som i en Knop, der brister.

Om feberhede Nætter
med Mulm om alle Stjærner
synger mig gennem Blodet
de Drømmes Elver-Tærner.

TAARNFALKE.

Der staar en Stimmel i den snævre Gade
og stirrer op mod Kirketaarnets Tind —
op mod et Løvfaldsdrys af hvide Blade,
som sværmer Spiret rundt for allen Vind.

Fra Gydeslugter og fra Gadekløfter
man stirrer opad med Lorgnet og Kikkert
— det gamle Taarn sit stolte Legem løfter,
rankt som et Alterlys, og præstesikkert.

En Kæmpehaand i Harnisk af røde Sten
med Ringe af Guld og Sandstenskvadres Graa,
med irgrøn Kobbernegl mod Luftens Blaa
— et muldent, skimmelplettet Helgenben.

Den hvide Fjersværm spredes over Himlen
— jeg ser et Hoved — ser en Vinge slaa . . .
højt over Gadens Dunst og Borgerstimlen
to røde Falke deres Bytte flaa.

ET MØDE.

Der brændte Sommersol paa Torvets Stene.
Med Skyggen som en Klædning bag dig kastet
du vandred, hvid og hvidklædt og alene,
og mødte mig, der til mit Arbejd hastede.

Fjærntfra dit sorte Blik imod mig brændte
og bored dybt i mit sin hede Braad
— saa smilte du — og Smilet i mig tændte
en bitter Drift, en savntung Sjølegraad.

Jeg foer til Hatten, hilste — dybt, forvirret —
dit lille Hoved til et Nik du bøjed . . .
Forvildet blev jeg staaende og stirred,
imens dit Billed flimred mig for Øjet.

O tabte Frihed! Gyldne, hede Sommer,
der gik forbi mig over Torvets Stene . . .
Du vender dig at se, om ej jeg kommer
— jeg gaar til Arbejd — fangen, fattig, ene . . .

DAGNING.

Nu rider det unge Gry over Land
paa solskinsdryppende Skimmel —
der staar Blod, hvor Hoven slog,
udover den grønne Himmel.

Og Dagen skinner som majlyst Løv
op over skysorte Mure —

der glipper en Stjerne mod Solluftens Baal
fra Nattens synkende Kure.

De Haner gælder fra Hald til Hald,
og Spurven pipper ved Tage —
saa stryger en Bris med det sidste Spor
af Natregnens dryppende Klage.

Saa drukner Mulmet i Morgenens Flom —
Lyset er frelst af Vaade —
Solen kommer for fulden Bør
at høste, hvor Regnen saade.

SOMMERDAG.

Jeg gaar den lange Sommerdag alene
igennem svale, solskinsstænkte Skove
ind under Løv, hvor jeg gik altid ene,
og ingen Minder under Løvet sove.

Fra Græsset stirre blanke Blomster mod mig,
som jeg fra mine Barndomsskove kender —
jeg træder varligt over Flittergræsset,
der smyger om min Fod som bløde Hænder.

Og mens jeg vandrer langsomt over Enge,
og mens jeg hviler mig ved grønne Grøfter,
gaar Minder frem af Skovens svale Skygge
— For-Rider-Bakkerne i Sol sig løfter.

Jeg hviler atter under Skovens Bryn,
hvis Skyggeslæb ned over Skrænten glider,
imellem røde Straa, som gyldenstrejfes
af Solen, der imod sin Nedgang lider.

Jeg er kun nitten Aar — saa ung og fri —
med Had af Staal og Tro som tunge Klipper —
og spæd og fin De sidder ved min Side
imellem Straa, der svagt i Vinden vipper.

Og sagte rinder Dagens Guldsand ud,
 mens Drosler fløjte, og Insekter summe —
 og mørkt staar Deres Blik bag blege Laag
 som i en Marmorrand en Kildes Kumme

— — Jeg vaagner af min Drøm. Min Hjerne slappes
 — det vaade Grønne køler mine Lemmer —
 og mens jeg tungt imod mit Hjemland længes,
 mit Liv jeg som en brusten Lyd fornemmer.

Som Bække spredes over golde Sletter
 foruden Fald imod en Flodsengs Leje
 og siver ud i Kær og flade Damme,
 forødte jeg min Ungdoms dyre Eje.

Indtil jeg atter fandt Dem — fin som før —
 men Deres Skæbne i en andens tvunden —
 og følte, der var runden lange Aar,
 og at min egen Ungdoms Tid var runden.

Og saà Dem vandre bort ad nye Veje.
 mod Fjælde, der langs Himmelranden tegner
 de stærke Rygge, mens i Mindedis
 Forriderbakkerne langt borte blegner.

VESTENVIND.

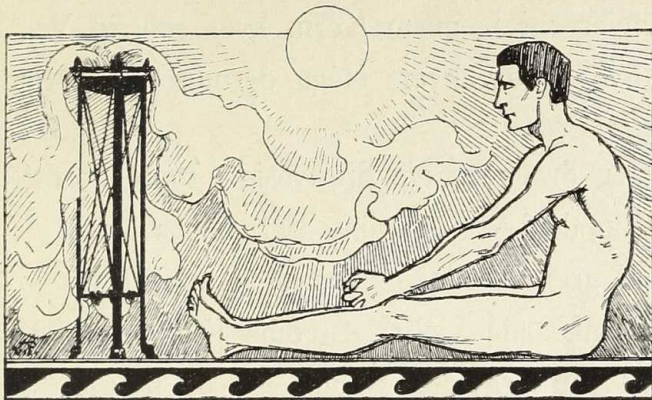
Der blæser en varm Vind af Vesten over det blaa Vand.

Jeg sidder paa en Bænk under halvt afbladede Træer og ser ud. Oppe over Kysten ligger en lav, blaaliggraa Skybanke, og den raske Vind river Flok paa Flok af Taage løs og hvirvler den af Sted lavt hen under Himlen.

Jeg ser paa disse Skydun, der flager af Sted som en Trækfuglesværm, der farer af Lande. Disse Skytotter er graa, fordi de er regnfylde, citrongule af den synkende Sols Orangeglød, rødlige, hvor det Graa og det Gyldne blandes, violette højest oppe, hvor Himlens Blaa bryder gennem de tynde Dampe.

Og bag Skyflugten staar Himlen fint blaa, som af blaat Porcellæn, og indlagt med lange Striber af Skyer som hvid Emalje.

Jeg rejser mig. Den varme Vind vedbliver at blæse. Og medens jeg staar saaledes og ser opad, gribes jeg af Længsel mod at bæres med af den varme Vind — ud mellem de hvirvlende Skyer, ind under den blide, blaa Himmel...

SOLBRAND.

Jeg længes mod dig i den middagshede
Solluft, imens jeg gaar langs med en øde
Stenstrand og stirrer ud imod det brede,
solgnistrende Hav. For alle vinterdøde
Drømme om længst forsvundne Foraarsdage
har Somren rejst af deres Tankegrave,
og viljeløs-veg jeg lader mig atter drage
mod mine Minders giftig-blomstrende Have.

Bag Varmedisen skimter jeg dit røde
Tegtag derovre under fjærne Skove,
hvis solblaa Rygge ridses skarpt mod bløde,
rødlige Skyer, der, hedematte, sove.
Jeg ser Chausseens ken̄dte, støvgraa Streg
udover varmemlimrende Land forsvinde —

hver Sti igennem Korn, hver solhvid Vej,
hver Skov, hvert Hegn derude er et Minde.

Jeg drømmer om dit Ansigts sanseligsøde
Skønhed — om dine Barneøjnes Lød
af grøn Absint — om dine dunkelrøde
blankvaade Læber — dine Kinders Glød
af purpurgylden Rødme — og beruset
af smerteligt Savn paa Strandens Sten jeg slænger
mig ned og lytter sløvt til Bølgesuset —
jeg véd saa godt, du kender mig ej længer.

BÆKKEN.

Her løfter Jorden sig, og Skoven slipper.
De sidste Ellekroners Graa
drager en Foerværksbræm langs Markens Silketæppe;
og ud af Skræntens Mund
imellem Kløftens gruset-gule Læber
gaar Bækken frem, blank som et Sandheds-Ord,
og klipper
sig Sti igennem Mosens sorte Jord,
over hvis Fløjelsgrund
Kvanner og Tidsel, Hjortetrøst og Skræpper
de grønne Klæders gyldne Flige slæber.

Jeg ser, hvor Bækkens Vande gaa
glat over Grusets mørke Bund
og under Brombærrankers Spind af Blade,
men furet for hver Sten, den støder paa,
— saà fure Tanker i en Hjærnes Flade.
Jeg ser den gaa i Sol og gaa i Skygge,
— brun, hvor den er klar, grønt spejlende Skovens Lød,
og okkerrød langs Breddens Kiselsten —

hvor Mejser bo, og Skovmus bygge
 bag nøgne Rødders Buer — om muldne Stød
 og mossede Sten, der ligger slængt
 som Fjæld-Mammuters sidste søndrede Ben.

Og mens jeg sidder ene her og lytter
 til dette Verdens ældste Sprog,
 talt uden Ord og uden Tanker tænkt,
 og ser i denne solbeskrevne Bog,
 oprullet fra Evighed af til evige Tider,
 tykkes saa trange Hjærnens Celle-Hytter,
 saa trangt det Legem, hvori jeg er stængt.

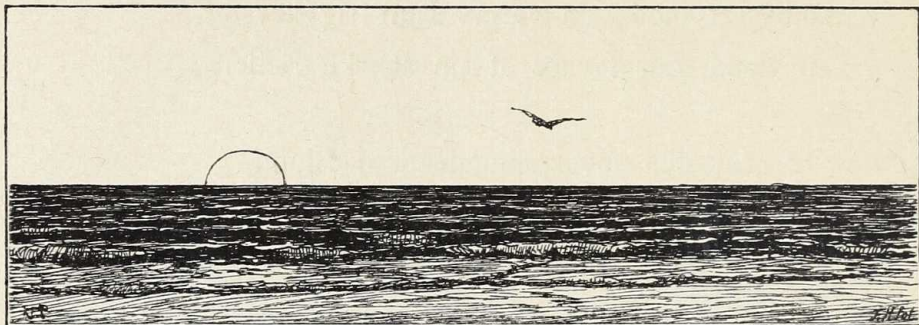
Hvad er det vel, at være god og klog —
 det højeste, vi med vort Liv kan naa —
 mod denne Bæk, hvis Gudelegem glider
 viljeløst hvilende i Verdens Love
 — et Foster i Naturens Moderliv,
 ufødt, udødeligt og aldrig ældet —
 fra Kløftens Kilde fremad gennem Skove,
 spejlende Stammer, Sten, Løv, Mos og Siv.
 Hvad er vor Sjæl, som famler og som fejler,
 mod denne Bæk, der vandrer sine Veje
 i Blinde — nu, som da den nyfødt vælded?

Med Sølvmor om de unge Bølgebryster
 dens Jomfrulegem paa det grønne Leje

solkysset mod den varme Luft sig kryster,
en Brud, der favnes af sin stærke Beiler.

Og naar den sover, mumlende i Blund
og marmorbleg mod Nattens sorte Grund,
gaar Vinden nynnende forbi og ryster
en Vellugtregn af Skovens vaade Haar
og som et Sølvdrys til dens Vande naar
de blege Kys af Maanens Jomfrumund.

Hvad er vi — til vort Haab i bundløs Gæld,
mindeforfulgte, nagede af Tanker —
mod denne Slyngurt, som over Jord sig ranker
i Kløfters Bund og ned ad Bakkehæld
med sølvblankt Løv, der flimrer for alle Vinde,
med Roden dybt i Livets dybeste Væld —
den Kilde, hvoraf alle Kilder rinde,
det evige Hjærte, hvis Puls i alle Aarer banker.

MARINE.

Hav i Flager mod Stranden —
blegblaa, solgrønne Flager,
der løses i Skum —
og et enligt Sejl, som slæber sin Skygge krop frem langs
den anden

fjerne, disslørte Bred,
hvis Skove tegne sig skarpt mod det uhyre Rum,
mod den bleggule Luft,
hvor Solen gaar ned.

Jeg vandrer langs Havet og drømmer
om døde Timer og dræbte Dage,
som denne Strandbred en Gang har set —
Timer, jeg har leget og lykkelig lèt —

jeg vandrer alene — jeg har kun tilbage
Havet, der strømmer
i evigt Sus mod den stenede Bred —
Havet i Klage
og en Sol, der gaar ned.

HØSTTID.

Saa rides paa mit Øjes Nerve-Tavl
mit Hjemlands lave Linjer sidste Gang
i Spind af Sol, der flimrer som flyvende Sommer —
en Sø af blaalig Dis, hvor Kirkegavl
og Gaardes Længer svømmer som skinnende hvide
Frugtblomsters Blade. Og en Afskedssang
med Lyd af Høstregn, der mod Ruder trommer,
en taarebitter Sang, en Løvfaldskvide,
hamret af Høstens sprøde, syge Guld,
spirer — imens jeg ser mod Skov og Lide —
som blege Blomster af min Hjærnes Muld:
paa Somrens Grav et fattigt Verse-Kuld.

Jeg sanker hvert et Blad med vissen Hud,
stænket med Blodet af en Tid, der døde
for Livets Frelse — en korsfæstet Gud,
som skænkede Jorden Paradisets Grøde —
jeg sanker Bær fra Gærder og fra Grøfter:
blaa som en Morgenhimmel, blodig røde

som syge Øjne, blinkende som Perler
 paa Kvistes Baand, og sorte som til Lig.
 Og tæppestrør dem alle over Bunden
 af Somrens tørrede Flod, hvor Kongebaaren staar
 i Sølvmor svøbt — som Skov i Sol sig løfter —
 Sølvmor paa Edderkoppetene spunden —
 og vinder mine Rytters blege Flig
 om Sommerløvets bladeblodige Saar.

Jeg sanker Kaprifolie, gul som Voks
 af viede Kærter, over Døde brænder,
 og vissenbleg som muldne Dødninghænder —
 og stjernekvastet Perikon — og Snerler,
 hvis hvide Kød er som en Marmorbloks
 med blaanende Aar tætte — Brombærs Duske,
 Insektøjne lig, Facetter ved Facetter,
 bryggende Duft som Gran i Tordennætter,
 som Myretuers Vellugt-Digler i Sol.
 Tidsler, der gotisk stift i Staal sig løfter —
 Sandbakkers Klokker, Kællingtand fra Grøfter,
 Knopurtens blomsterløse Sølvstol —
 en vindfejjet Skaal, en Rede, hvis Unger er fløjne.

se Rethelæ bøger

I falmet Festskrud kommer de alle at følge
 den Sommer, der har lukket sine Øjne,
 det Hav, hvoraf de er den sidste farveskummende Bølge.
 Jeg sanker alle fine Skønhedsminder,

der sidder som Torne i min Tankes Hud
 efter min Vandring gennem Somrens Krat.

Jeg sidder i en Skov, og det er Nat,
 og Himmellyset mellem Løvet rinder
 som gennem sprinkelgitrede Kirkeruder,
 og som et Genlyds Lig af Dagens Brus
 Bladene mumler over Mørkets Puder.

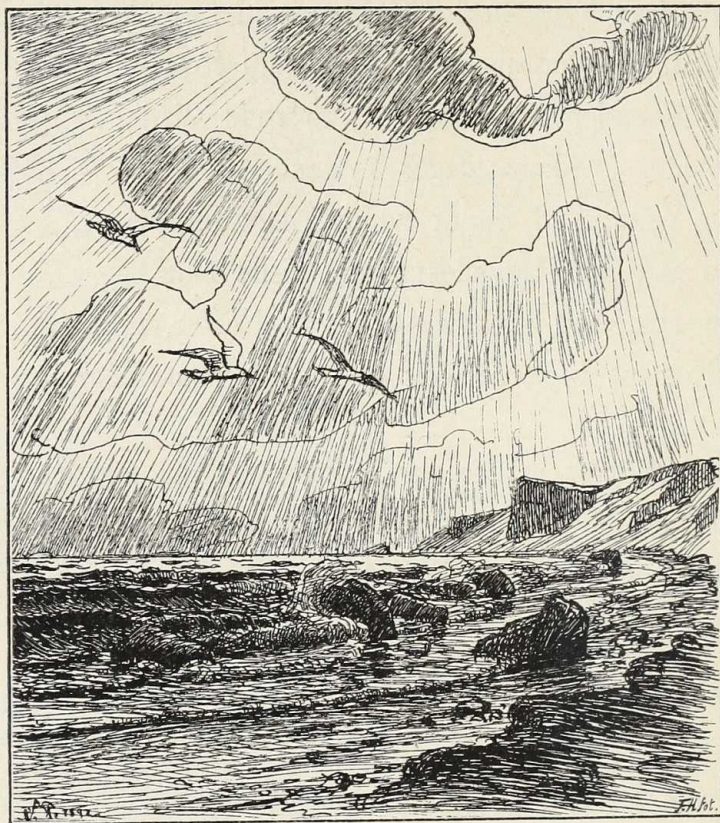
Jeg sidder ved et Markskæl paa en Sten
 og ser, hvor Skovene i Skumring graane,
 og Vandet mørknes som en Mark Violer —
 et Spind af Skyr staar om den halve Maane
 som gyldne Traade om en gylden Ten.

Min Puls i hed, urolig Rytme banker —
 thi som de blanke Nattestjærner hildes
 i Næt af tynde, maanehvide Skyr
 fanges min Tanke, og mit Blod forvildes.

Thi over min Sjæls septemberrene Himmel
 driver en Purpursky med Glød af Sol,
 af sunken Sol — et Minde om et Blik,
 blankt som et saftigt Bær, og om et Bryst
 saa rundt og modent som en Frugt i Høst
 — om Kinder farvede i Løvfalds-Blod,
 i Skær af Emmerne fra Somrens Ild

hvis Lue hver en Jomfrublomst har ødt —
et Minde, der elvergøgler for min Fod
om brændende Læber som to røde Blade,
svedne af Sommerdages kyssende Luft —
om Vellugt ud fra et fyldigt, høsttungt Haar,
saa sød som Løvfaldsnætters visne Duft —
om duggvaad Elskov — om et Foster, født
i Høstens brogede Telt af en voldtagen Vaar.

Saa kommer jeg da, o Sommer, til din Baare
med svage Tanker, ædte af Savnets Rust,
vandrende vejløst uden Maal og Med,
et vildfarent Barn. Jeg kommer — uden Taare
og uden Trøst — og bringer min skøre Skaal
af spinkle Linjer, fyldt med bitter Most,
og gyder det alt i din Ligfærds løvfaldsluende Baal.

DON JUAN II, 177.

»It was a wild and breakerbeaten shore« —
slig sang det i mig, mens jeg gik alene
og lytted til Brændingsdrønet mod Strandens Stene —
en orglende tung Musik til hine Ord.

Det bølgebovnende Hav drog — farvemat —
sig ud fra Kystens skummende Gulliggraa

igennem Sandbundsgrønt til Dybets Blaa.
Skyr over Himlen. I min Tanke Nat.

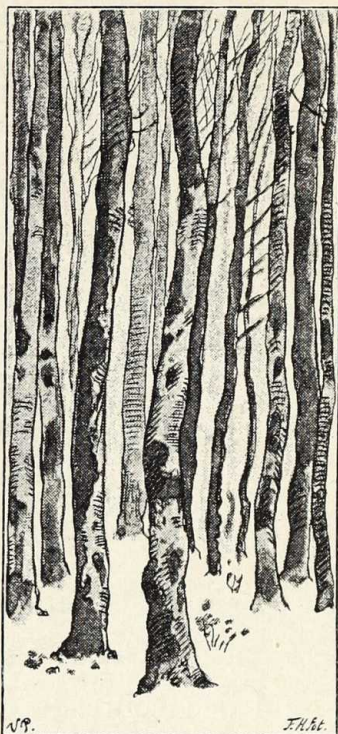
For Livet tyktes mig en haardhændt Bøddel,
mod hvem min Bue var forgæves spændt,
og al min Stræben ændred ingen Tøddel
i Verdens visne Munkepergament.

Men saa — med et — et fossende Lysvæld brød
sig nedover toppede Skyr — og en sitrende Bro
af bølgebaaret Solsølv mod Land sig skød,
og Himlen med lysblaa Øine bag Taagerne lo.

Og Brændingen slog sin gyldenperlende Fraade
om Kystens svære Blokke Granit og Flint —
der fløj Anapæster i den boltrende Blæst,
og rytmisk græsk sig løfted den gule Klint.
Langt ude laa disblaa Øer som en sejlløs Flaade —
mig tyktes Livet en klassisk-sollys Fest.

Jeg rejste mig og vandrede frejdig hjem
med Nakken rank og svulmende Storm i Sjælen;
jeg lo i min Jubel, og Gruset langs Havets Bræm
knased som Slangehoveder under Hælen.

Og Blæsten sang: Slip ej dit Haab! Der rinder
al Tid en Sol, naar Regnen er forbi,
og fjærnt fra Smaakaars-Folkets Jord du finder
en ensom Kyst lig den, hvor Juan vandred med Haidee.

VINTER.

Jeg sidder i Biblioteket, hvor der er varmt, og hvor Luften lugter af mange Mennesker. Rundt om mig er alle Hoveder bøjede mod Bøger. Gennem Vinduet ser jeg Sneen falde ude i den øde Gaard.

Og jeg længes mod at sidde paa en Bunke Ellerafter midt ude i store Skove — med mit Ansigt frisk efter lang Vandren i fri Luft og med valne Hænder — sidde og se Sneens stille Fald mellem de stille Stammer.

BREVE

FORAARSEPISTEL.

April.

Det er Foraar i disse Aftener. Dagene er endnu lidt blakkede, med Tilbagefald til Sne og kold Vintervind, og Solen lyser mer end den luner, skinner endnu med Frostsolens varmeløse Glans.

Men naar Skumringen falder . . .

Saa tegner alle Omrids af Huse og Taarne og Træer sig saa mystisk sorte, saa hemmelighedsfuldt og forjættende dunkle mod den ganske klare, ganske blege Himmel, over hvis kolde Luft der gaar som en Sitren af et neddalende Sølvstøv: — Sollyset, der synker . . .

Saa ligger alle Vande blanke under den blaa Himmel som Flader af blankt, blaaligt Glas, og Spejlbillederne af de Træer og Hegn, der rander dem, tegner sig rundt deres Sølvflader som en Ramme af sort, fint udhamret Jærn.

Og paa den violette Himmel dukker spredte Stjærner langsomt frem, og Havet skvulper sagte mod Stranden i

Foraarstanker, og den, der ene vandrer langs Kysten, sér elskende Par komme sig imøde og hører ude fra Vandet, hvorover det skumrer, den svage Knirken af en Baad, som roer bort.

... Og jeg tænker, medens dette Foraar bryder frem, paa de Foraarstider, som er svundne.

Paa hin første Gang, jeg som halvvoksen Dreng opdagede Foraaret. En Dag, jeg var ude at spasere med mine Forældre, og vi gik langs en Vej, hvor Græsset stod halvt vissengult, halvt grønligt spirende i Grøfterne, paa hvis Bund der laa graa halvsmeltede Sneklatter under visne Brombærranker. Jeg saa ud over Vejens Rand, ud over Mosen, som laa langs Vejen, og hvor de gule Rør stod i Skove, over mod Poplerne paa den anden Side Vandet. Og i det samme saa' jeg, oppe over Poppeltoppene, to hvide lette Skyer svævende i den blaa Luft. Disse hvide Skyer vakte pludseligt Minder i mig — Minder om Ting, jeg ikke havde lagt Mærke til, da jeg oplevede dem — Minder om Sommerdage, hvor jeg havde sét de samme hvide Skyer i den samme blaa Luft ...

Og jeg fornam med et, at disse hvide Taagetotter kun var de første Forbud paa den Trækfugleskare af Sommerskyer, der var under Vejs, og første Gang følte jeg den søde Glæde, der er sammensat af alle Sansers Jubel — af Øjets Lyst ved Lyset, af Lugtens ved Sommerens Dufte, af Hudens Vellyst, naar den milde Vind stryger over den med sin bløde Haand ...

Saa husker jeg andre Foraarsdage, Foraarsskumringer . . .

Naar Mørket faldt over den gamle Forstad, hvor jeg gik og var Elev i Latinskolens øverste Klasser. Naar de brede Gader med de gammeldags Huse laa tomme og dunkle, og den gamle Kirke tegnede sit Taarn mørkt mod Skumringsluften, og alle Vinduer var slukte, og kun en enkelt ungdommelig Kvindeskikkelse langsomt vandrede ad Fortovene, eller et hvidt Forklæde lyste inde i en mørk Porthvælving. Naar alle Katte skreg paa Tagene, og mit femtenaars Hjærte vaandede sig om Kap med dem . . .

Og atter andre, fra Aar, som ligger nærmere . . .

Dage, lidt tidligere paa Foraaret end nu, da jeg tog ud med et Par Venner — tog ud med et eller andet Tog nordpaa, helst tidligt om Formiddagen, og stod ud ved en Station i en Skovegn og vandrede af Sted gennem Skove, hvor Løvet hang rødt paa alle Kviste, og Løvet laa rødt over Skovens Bund, til vi langt inde i Skovdybet naaede en Dynge nylig fældede Ungstammer, hvor vi satte os og trak Frokost frem af vore Botanisérkasser og drak Sherry til af en Rejseflaske, som gik paa Omgang . . .

Og en anden Foraarseftermiddag, jeg og en anden — en, som nu er over alle Have — havde været ude at fiske i et lille Vand ved Ordrup. Skovbrynet laa brunt bag de grønne Rugmarker, og højt oppe i den graa, milde Skyluft sang Lærkerne. Pludselig dannede der sig smaa Ringe ude i det stille Vand, og en sagte Regn begyndte at sænke sig over os.

Vi blev staaende i Regnen og blev ved at fiske. Da vi var færdige, kom jeg til at sé over mod Skoven — og over dens brune Kam var der kommen en Lød af grønt.

Skoven var sprungen ud under denne milde Regn ...

Vi pakkede stille vore Fiskesager sammen, og medens Skumringen brød ind, vandrede vi langsomt op mod Ordrup Kro for at spise til Aften.

PINSEMORGEN.

Det er for mange Aar tilbage — ude paa Landet, hos min Onkel Mølleren.

Der bliver kaldt paa mig til en ganske usædvanlig Tid. Jeg vaagner med Besvær og skimter gennem min Søvnighed Onkel, der staar bøjet over Sengen og rusker i mig.

— Det er Pinsemorgen, du skal op og se Solen danse . . . raaber han ind i mit Øre.

Jeg farer op i Sengen og sætter mig halvt over Ende. Jeg husker med et, at Onkel i Aftes lovede at kalde tidligt paa mig, for at jeg kunde komme op og se det mærkelige Natursyn. Men nu er rigtignok al min Lyst borte, jeg vilde helst igen putte mig ned i de varme Puder og sove videre.

Onkel er gaaet hen til Vandfadet og kommer nu tilbage med en vaad Svamp, som han klasker mig ned i Ansigtet, saa Vandet driver over Hals og Nakke og isner mig helt ned ad Ryggen.

— Hvis du ikke rubber dig, faar du én Omgang til, raaber han og ler med sin brede Bondelatter.

Og jeg kommer op og trækker halvt søvnig, halvt gnaven i Klæderne.

— Du behøver ikke at vaske dig, skynd dig bare at faa Tøjet paa, siger Onkel, der staar henne ved Vinduet og damper Piberøgen mod de smaa grønne Ruder.. Værelset er ganske lyst af et blegt, koldt Skær, som jeg aldrig før har set. Jeg skynder mig — jeg er nu opsat paa ikke at komme for sent.

Vi træder ud paa Trappen. Gaardens hvide Længer ligger døde og livløse om den tomme græsgroede Gaardsplads. Alle Døre og Luger er lukkede, og der hænger hvide Stykker for Sovekammervinduerne. Højt oppe i Luften hører jeg en Række korte Lyde som af en Griffels hastige Skuren over en Tavle. Jeg ser op, men opdager ikke, hvorfra Lyden kommer — den er snart i Øst og snart i Vest, snart fjært og snart lige over mit Hoved.

Jeg spørger Onkel, mens vi gaar over Gaardspladsen.

— Det er Aftenbakkerne, siger han og ser et Øjeblik op.

Jeg kender ikke Ordet og gaar videre ved hans Side, tænkende over det.

Vi kommer op ad Hulvejen. Poplerne, hvis Løv ellers altid suser, staar ubevægelige. Græsset langs Grøftekanten er graafiltet af Dugg, og der ligger store, blanke Duggkugler paa Løvetandens fligede Blade. Som en mørk Stribe trækker et Dyrespor sig tværs over Grøftegræsset og forsvinder under Hegnets Hasler. Gærdekørvelens høje Blomster-

stængler staar i stiv og ubevægelig Søvn med Skærmene tunge af Væde.

Vi kommer op paa Banken, vender os og ser ud over Landet. Dybt nede i Dalen Møllens hvide Mure mellem Havers grønne Løv, og Mølledammen, og Aaen som en blank Orm, der bugter sig bort. Landet ligger med grønne og graalige Marker — med Hegn og Hæk bag Hegn og Hæk — med Vejes lange Poppelrækker og med Bøndergaardens hvide Længer som Kalkstænk paa det store, grønliggraa Tæppe.

Og hele dette Land ligger og sover. Aftenbakkernes skærende Skrig er borte, og Markerne breder sig uden en Lyd under den tavse Morgenhimmel. Luften er mat, tæt, mælkefarvet — kun nede i Synsranden siver en stærk Rødme frem som Blod gennem det hvide Bind om et Saar.

Denne Rødme bliver stærkere og stærkere, den vokser fra Øjeblik til Øjeblik. Den suges op i den hvide Luft som i et uhyre hvidt Trækpapir.

— Nu kommer Solen snart, siger Onkel, der stadig sender sine blaa Røgskyer ud i Morgenluften.

Jeg stirrer af alle Kræfter. Morgenrøden skyder højere og højere op som en purpurfarvet Kæmpeblomst, der lydløst udfolder sin flammende Krone. Jeg bliver tilsidst træt og ser et Øjeblik bort, ud over Markerne, der nu synes mig næsten violette.

— Der er den! siger Onkel i det samme.

Jeg farer til med Blikket. Ude over Synsranden staar en lille, glødende Bue — ligesom en lille, lav Høj af det pure, røde Guld. Denne Bue bliver større og rundere — denne Høj hæver sig mere og mere op af Jorden. Inden mange Øjeblikke er hele det røde, runde Solansigt over Synsranden.

Saa svider det med ét i mine Øjne, og jeg maa vende Blikket bort.

— Lad os saa gaa hjem, siger Onkel.

— Skal den da ikke danse? spørger jeg og ser endnu en Gang til Solen, som næsten har faaet sit almindelige Hverdagsansigt paa.

— Danse? Den har danset. Det gjorde den, straks den kom frem, den Gang du ikke saa paa den. . .

Vi gaar ned ad Hulvejen igen. Onkels Pibe er røget ud. Der kommer lidt Luft og sætter Sus i Poplernes Blade. Jeg kommer til at fryse, og vi gaar hurtigere. Jeg er skuffet, fordi jeg er gaaet glip af Dansen, men alligevel optaget af det usædvanlige, jeg har set.

Inde i Gaarden er alle komne op. Duerne hopper kurrende rundt paa Brostenene, og en af Karlene snakker inde i Stalden. Onkel og jeg gaar ind i Lillestuen for at drikke Kaffe.

FREDRIKSBERG HAVE.

Juni.

Den gamle Have, som om Søndagen oversvømmes af pyntede Spaserende, af Borgermænd med Koner og Børn, af Tjenestepiger, Slagtersvende og Kommiser, ligger til daglig stille og fredelig hen.

I disse Sommerdages Solskin bør man søge derud en Formiddag. Kastanjernes Blomstring er ganske vist forbi; og de store Løvmassers Grønne brydes ikke af nogen anden Farve. Men i Plænerne Græs er der gult af Ranunkler og hvidt af Bellis. Tæt som Stimer af smaa Vandmænd langs en Kyst staar de hvide og gule Blomsterkroners Skarer i Græssets grønne Sø.

Gange og Plæner er næsten tomme. Kun her og der paa en Bænk en læsende ung Dame eller en gammel Mand, der grubler, foroverbøjet, med Stokkeknappen mod Hagen, som gul og gusten stikker frem af det stive, hvide Halsbinds Gab.

Eller paa en Plæne, inde under Skyggen af det langt nedhængende Løv, en Barnepige i lys, blaastribet eller rødtærnet Bomuldskjole, og ved Siden af hende, paa et udbredt Tæppe, et lille Pus, hvis blonde Hoved løfter sig lysende over Græsset som en stor gylden Blomst.

De har det godt, de Smaa — deres halvbevidste Hjærnes eneste Indtryk er endnu kun Solens milde Lys og Skyggens Svaling og det brede Græstæppes grønne Frodighed. Deres nyfødte Sjæle har endnu ikke forladt Paradiset.

Men selv for den, bag hvis Fødder Barndommens Paradisporte længst har lukket sig, er det paa en Solskinsdag muligt et Øjeblik at finde Vejen tilbage til det tabte Eden.

Man vandrer langsomt ved Bredden af Kanalerne, hvis Vand ligger ubevægeligt i Solstilheden. Højt lyst Siv staar langs Bredden, højt Siv og Star og skarpe Halvgræsser og blødt Mosegræs med blomstrende Duske, hvoraf Støvdragerne hænger ud som smaa Guldklokker, der svinger sagte i den lette Luftning.

Og man lægger sig ned, midt i alt Græsset, som bøjer sig under En, lige ude ved Vandkanten.

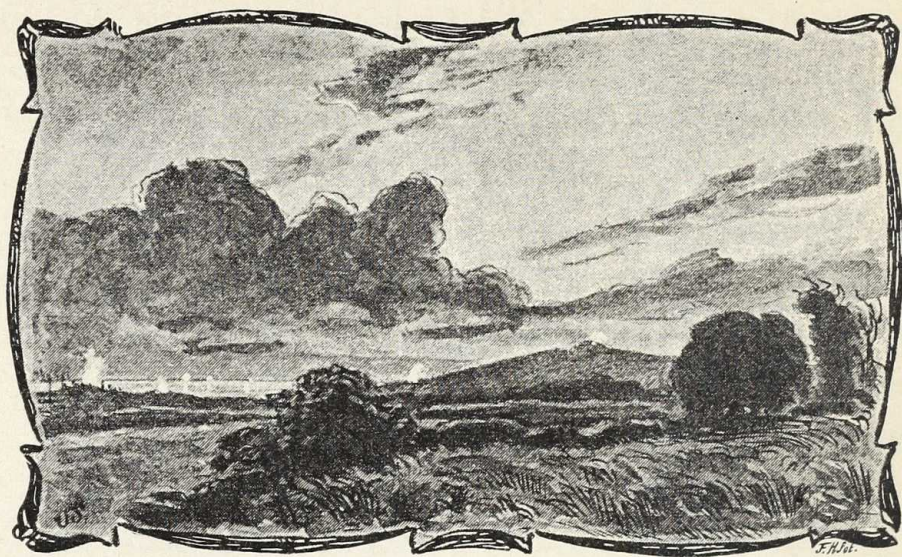
Nede i det klare Vand sér man hele det Insektliv røre sig, der var Ens Drengedages Henrykkelse. Dér kravler Vandfluellarverne møjsommeligt over den brune løse Slik-Bund, slæbende paa deres Huse af Snegleskaller, smaabitte Muslinger, brudte Kviste og Løvstumper. Dér farer de krumme Tanglopper i ilsom Flugt bort langs Bunden, snart efter Bytte, snart paa Elskovsjagt. Dér roer Rygsvømmeren sig skraat ned gennem Vandet med sine Bens kraftige Aarepar. Dér entrer den uhyggelige Skorpionstæge med sine to Klosakse og sin lange tynde Halebraad langsomt op ad et undersøisk Græsstraa. Og i hastige Sæt farer grønlig

Smaakrebs af Sted, røde Mider ruller som Perler af Rubin ned gennem Vandet, og paa Kanalens Overflade løber slanke, hastige Damtæger, og Hvirvlere blinker i Solen som Draaber af rullende Kviksølv.

Længe kan man ligge her og stirre ned i det klare Vand med dets Travlhed. Uvilkaarligt, af gammel Vane, stikker man Haanden ned i den flydende Kølighed og griber snart efter dette, snart efter hint forbifarende Dyr. Solen bager stærkt ned over En, og man faar Lyst til ikke blot at stikke Hænderne, men hele sin Person i Vandet . . .

. . . Som vi gjorde det i gamle Dage, i Sommerferien, ude paa Landet, ved Bredden af Aaen, der løber forbi min Onkels Mølle, ned gennem det brede Engdrag, hvor det var saa dejligt at sove Middagssøvn i Ellebuskenes Skygge, strakt i en Stak af tørt, sødt duftende Hø . . .

Saa mærker man, at det Vaade i Græsset gaar igennem. Man føler med et den Albu, hvorpaa man hviler, ganske kold, og man rejser sig for at gaa hen hos Josty og drikke en Kop Kaffe.

SANKT HANS.

Sankt Hans leder Sommeren ind.

De lyse Nætter gaar paa Hæld. Gøgen tier, Nattergalen har Rede og Unger og ingen Tid til Poesi, hvert rindende Døgn klipper et Stykke af Dagens Lys og føjer det til Nattens Mørke.

Syringerne hænger visne paa deres Buske, Ælmenes tørre Frugter rasler som vissent Løv over alle Veje, Hestekastanjernes Frugter er allerede saa store som Kirsebær, Lindens Blomster staar i Knopbrud, i Natten dufter den vellystigt blege Jasmin, og Hylden drysser sine hvide Skærmes tusinde Blomsterkroner over Havernes sorte Muld.

Vaaren er omme — Vaaren med sin Duft af Balsampoppel og Hæg — Længselens Dage, Begærets Tusmørketimer, Bryndens og Nydelsens Nætter.

Omme er Tiden, da hvert lille Kvindelegem tog til at hige og ved Mørkefald drog lette, lyse Lin over de bløde Lemmer og vandrede ud i Natten — blankøjet og med smilende Tænder mellem halvaabne Læber...

Og hver Fugl, der ikke byggede sig Rede, mens Vaaren var, skal nu fryse paa de mejede Marker, og hver Sæd, der saaedes letsindigt i Majmaaneds Elskov, skal svulme og vokse under Sommerens Hjærte og modnes tungt med Markernes Korn.

Det lider mod Modningstid, mod Opgørets Time, mod Høstens Dag...

Menneskene danser og drikker, for at glemme det — men Sankt Hans er alvorlig som de mørkegrønne Skove, hvis Bund af svundne Somres faldne Blade tungsindigt venter Vinterens Komme.

Og Leden stiger som Smag af Galde ved Tanken paa al den Tid, der ødtes i daarlig Drik og tanketom Vellyst-Leg og Byernes lunkne Lyst.

Og den, der ene vandrer gennem Sankt Hans Nattens Skove og hører Duggen dryppe fra de skyggetunge Kroner ned i det skyggemørke Græs og ser Maanen drive som en guldrød Gople gennem Næt af lyse Skyer som filtret Tang, han angrer, at han ikke har nydt alle de Foraarets Nætter, der nu er uigenkaldeligt svundne...

Som koldt, blegt Lys i blege, tomme Gader er de Nætter gledne En forbi, der ude i Landet spændte en Himmel af blaanende Sølv over den drømmebundne Jord. De Nætter, hvis Elverpigedans af lette hvide Taager gled lavt over en Moses blanke Vand i et Skovhjørnes Ensomhed — de Nætter lod man sig nøje med de regelrette By-Søers staalkolde Spejlglass mellem de døde Huses graa Rækker — en Glans som af hvide, falske Tænder i en visse Kærlingemund . . .

Og man mindes en Gang, da dette ikke var saa . . .

En Gang, man sad en Aftenstund mellem optrukne Baade og Garn, der hang til Tørring, ved Randen af et blankt og stille Hav, over hvis Sølvspejl fjærne, røde Blus drog Strimer af Guld . . .

En Aftenstund ved et Gavlvindu, i et Hus langt borte, som er En saa uendelig kært, en Aftenstund, hvor man bøjede sig ud gennem det lave Vindu og saa en lille By sove dernede i de lyse Nætters halve Lys med falmede Toner af Tages Røde og Gavles Kalk, og saa Landet uden om, grønliggraat, med brede, flade Marker og langt borte en Skovkam, sort og skarp mod den gyldenrøde Luft.

Og op fra Haverne mellem de smaa Huse duftede det saa køligt og frisk af Hyld og Kastanje i Blomster — Blomster, der længst er faldne og vejrede hen som hine Aar, som hine Aftener ved Sankt Hans . . .

SØNDERMARKEN.

Juli.

Man nyder bedst Søndermarken efter at have forberedt sig ved en Vandring gennem Frederiksberg Have. En af denne lune, lumre Tordensommers skyede Formiddage skal man langsomt, med Hatten i Haanden, vandre under det skyggende Løv i Frederiksberg Have og nyde dens krumme Ganges Svaling. Maaske overrasker et Regnvejr En, og man sætter sig da et Øjeblik paa en Bænk, der staar i Læ, og sér gamle Folk langsomt komme vandrende ad den vaade, blanke Asfalt med Paraplyer over sig, og sér Regnen falde ude i Kanalen med evig Flimren som af Tusender smaa, uafbrudt slukkede og uafbrudt opblussende Kærter. Luften er tung af Væde, krydret af Løvduft, lun af Solvarme — man befinder sig som i et blidt og stille Land, en Have, hvor alle Livets Ting er langt borte, alle Lyd døde, alt Lys dæmpet og sølvgraat.

Naar saa Regnen standser, skal man vandre over i Søndermarken. Gennem de hvide Sommerregnskyer bryder Solen frem, og det gnistrer i Græs og over Løv.

Hvad, der virker i Søndermarken, er udelukkende det Grønne. Det er de brede frodige Græstæpper og de kraftige Ælme, Linde og Kastanjer, hvis høje Kupler løfter sig i kraftigt Sollys eller fortones ind langs Plænerne bag den hvidlige Damp, som i Solheden stiger fra den fugtige Jord.

— — Jeg husker en Gang for mange Aar siden. Jeg var sytten Aar og vandrede for første Gang over Søndermarkens Plæner, spadserede langsomt ned gennem Kavalernes Allé med de mægtige Lindekandelabre og sad paa en Bænk ind under hængende Løv og stirrede paa Solpletternes Dans over Jorden. Jeg gik med Goethes Digte i Lommen og havde netop læst det berømte »Fetter grüne, du Laub..«. I min ungdommelige Sjæl, som lige var undsluppen Skoletrøjen, var der Længsel mod al Livets Poesi, mod Efteraarets milde og melankolske Skønhed, mod Stemning af Maaneskin og kølige, sødtduftende Nætter, Nætter, hvori Frugter modnes og falder tungt til Jorden i de regnvaade Plæners Græs, Løvfaldsnætter, Maanenætter, Dødsnætter...

Og medens jeg saadan vandrede i Søndermarkens Gange og over dens Plæner og længtes mod Høst og Tungsind, saa jeg inde over det grønne Græs et gult Blad svirre ned mod Jorden og lægge sig til Hvile — det første faldende Blad i min Ungdoms første Efteraar...

— — Der var en anden Gang, jeg kom ud til Søndermarken, en Dag i Juni, da Kastanjernes Blomster faldt og overstrøede alle de sorte Muldveje med deres blegrøde Blomster. Jeg kom ned ad en Vej midt mellem grønne

Plæner, da jeg inde i Græsset tilhøjre for Vejen saa en ung Pige ligge paa Knæ i Græsset og plukke, plukke, plukke, hvide Bellis, der stod i Mængde mellem de grønne Straa, plukke hele sit hvide Forklæde fuldt. Ved hendes Side stod en rynket Mutter i fransk Sjal og saae med Hovedet paa Skraa ned til den unge Pige — og saae hen til mig og sagde med et Smil:

— Hun holder saa meget af Blomster . . .

Jeg sagde noget, som jeg ikke selv vidste, hvad var, lo vist lidt og gik saa videre . . .

Men endnu ser jeg, som var det fra igaar, den unge Piges blege fine Ansigt med de store mørke Øjne . . .

— — Saa var det Aar derefter — en Sommeraften hen i Avgust. Det begyndte at skumre, og Søndermarken var næsten tom. Kun paa en af de store Plæner saa jeg et Par unge Piger ifærd med at spille Ring. Den ene slank og lysklædt, den anden mindre, plumpere og i Mørkt. Der var noget ved den slanke Lysklædte, som mindede mig om hint unge Barn, der den Junidag for Aar tilbage laa paa Knæ i Plænegræsset og plukkede sit Forklæde fuldt af Bellis . . .

Uvilkaarligt gjorde jeg et Skridt ind i det duggede Græs. Et Øjeblik efter kom en forvildet Ring farende hen imod mig — jeg greb den, bar den tilbage — og udbad mig med det samme Tilladelse til at deltage i Spillet.

Med en lille Latter gav den slanke Lyse mig Lov at være med. Jeg fik en Ring og en Pind og blev stillet op

— og saa spillede vi, under mange Fejlgreb og megen Latter, indtil de gyldne Avguststjærner stod tændte over de mørke Trætoppe, og Havens Klokke ringede os ud.

Paa Vejen hjemad blev den lille plumpe Mørktklædte borte for os. Blød og ung og slank gik den Lysklædte ved min Side med Ringspilredskaberne i den lille, halvbehandskede Haand. . .

Jeg har aldrig sét hende siden den Nat.

Men mangan silde Skumringsstund i den varme Sommer er det, naar jeg vandrer hin Ringspil-Plæne forbi, som skimtede jeg en ung og slank Skikkelse tegne sig lyst mod Aftenens Mørke derinde. . .

— — Saa var det endelig for en Uges Tid siden, jeg en tidlig Formiddag kom gennem en af de Gange, som løber langs Søndermarkens yderste, mest skovlignende Rand — den, der vender ud imod Landet, og hvorfra man har Udsigt over Marker og Hegn og grønne Bankers Kamme og Spir af Kirker, som ligger gemt bag Horisonten.

I en af disse Gange staar der under et stort Elmetræ et Bord med plumpe Krydsben og et Par Bænke, som man sér dem i enhver landlig Beværtningshave. Sjælden sidder der om Formiddagen nogen paa denne Bænk, der om Aftenen er et Tilhold for sværmende Kærestefolk.

Men den Morgen for en Uges Tid siden saa' jeg allerede langt borte fra, at Pladsen var optagen af et Menneske. En ungdommelig Mandsskikkelse sad bøjet over Bordet.

Da jeg kom nærmere, saae jeg, det var en ung Student. Huen laa paa Bænken ved Siden af ham, paa Bordet stod et Blækhuis, og ivrigt skrivende bevægede hans Haand sig hen over et Kollegiehæftes blanke Blade. Andre Bøger og Hæfter laa i en Stabel ved Siden af ham.

Var det en ung Digter, der i den friske Morgenstund hørte sin Muses Tale i den store Ælms Susen og Droskens kildeklare, kilderislende Kvidren? Eller var det ganske simpelt en ung Student, som afskrev en Kammerats Kollegiehæfter over en Professors Forelæsninger? Lige meget — han tog sig godt ud, den unge Mand i den sorte Bonjour, med det kraftige Hoved bøjet over Bogen, midt i denne Morgen, der var frisk som hans eget Videbegær!

— — Sidst var jeg i Søndermarken igaar.

Det led hen mod Middag, og en sløvende Solhede sænkede sig over de store Plæner. Jeg sad i Skyggen paa en Bænk og saae paa en kæmpestor Lind, som helt fuld af Blomster stod i Solskinnet et Stykke borte. Om dens udsprungne Blomsterklasers Tusender gule Klokker gik der en Surren af Tusender Insektvinger, en Summen af Fluer, en Svirren af Myg, en Brummen af Bremse, en Lyd som af en uhyre Kubes Travlhed, en sagte, søvndyssende Syngen, der spandt sig op om den store, sollyse Lind...

Og ude over den store, solgrønne Plæne, ude i Solheden, stille som den og stille som Lindens Insektlyd, sejlede hvide Sommerfugle sagte af Sted gennem den hede

Luft, vaklende paa de brede, hvide Vinger, snart flagrende dybt inde i Løvskyggerne, snart legende parvis om Trætoppene højt i den blaa Luft.

Det var den gyldne Sommer, den gyldne Frihed, den gyldne Lykke . . .

SOMMERBREVE.

I.

Det var i Silkeborg, at Hjemveen efter Sommeren kom over mig.

Det var om Aftenen, jeg gik langs Søgaden i Silkeborg. Stille og graa laa Søen under den graa og stille Himmel — smaa, lave Bølger gled med sagte Slikken ind imod den Bræm af Haver, som skiller Gaden fra Vandet. Alt var tyst i den skygraa og lune Aften; Silkeborg tav i Slummer. Kun nede i en af de smaa, langstrakte Haver gik en Mand og hyppede fredeligt sine Kartoffler.

Da kom den over mig — Hjemveen efter det frodige Sommerlands Stilhed, efter de smaa, havedrukne Byers svale Fred — og Lyden af fjærne Aareslag over Søen klang som en *Kuhreigen* fra mit Hjemlands Natur...

... Den næste Morgen sad jeg tidligt ude i Skoven ved Silkeborg. Jeg skulde rejse med Formiddagstoget, men havde endnu nogle Timer for mig. Jeg sad paa en Bænk

i Skovbrynet, beskinnet af Junimorgenens lune Sol. Det var ganske stille om mig — kun en Solsorts klare Fløjten fra Skoven bag mig og Lærkekvidder fra Markerne, der foran mig, stille og grønne, strakte sig ned mod Silkeborg Sø, bag hvis Vandstribes store Skovbanker løftede sig i Soldis. En Flue summede forbi mig — i Græsset foran mig stod gule Blomster mellem de blanke Straa.

Jeg havde i den tidlige, friske Morgen vandret gennem de store Skove af Birk og Bøg, som rander Søen ved Silkeborg. Jeg havde sanket Liljekonval og Bølle i Blomst og hvilet paa fint Mos og Græs ved Søbredden og hørt Sivene suse for Morgenvinden og Bølgerne slikke over Strandgruset og set længe over den blegblaa Sø, over mod de ensomme, solbeskinnede Skove hinsides Vandet — Skove, hvis grønne Mure mindede mig om fjærne, længst hensvundne Somre ved andre Kyster og andre Søer, som nu var langt borte fra mig.

Og nu sad jeg paa Bænken i Skovbrynet og var sørgmodig som En, der skal forlade sit Hjem — det Hjem, der ejer alle hans kæreste Minder, og hvor han gad blive for bestandig...

Jeg tog min Lommebog frem og skrev:

»Jeg er syg af at se de store Skove, syg af at aande Granernes Duft, syg af Længsel og syg af Hjemve. Droslen fløjter og lokker og kalder, Fluerne summer en gammel Sang — Sangen, der bar min Ungdoms Somre.«

»Vidt gik min Vej fra de store Skove, ind mellem Huse og Menneskers Mylr...«

*

*

*

I det samme opdagede jeg, at Klokken var bleven mange, og jeg maatte hurtigst tilbage til Silkeborg. Paa mit Digt fik jeg aldrig nogen Slutning, men tre Uger efter, at det var skrevet, førte Jærnbane og Damper mig hjem til de store Skove, under hvis Skygge jeg er født...

... Det er besynderligt at se et saadant Land igen, hvorfra man for ti Aar siden drog bort — ud i den vide Verden. Dets Skovlinjer forekommer En lavere, end man havde tænkt sig — dets Udsigter mindre vidtstrakte — dets Banker stænger for det horisontsøgende Blik. Gamle Huse er revne ned, og nye Bygninger bryder med deres grelle Rødt og Gult den dæmpede Harmoni mellem det grønne Land og den graa By. Hvor for ti Aar siden en Sti drog sig op over Græsbanker under blomstrende Hvidtjørn, der er Marken nu tavlet med Køkkenhaver, som Kommunen har anlagt og lejer ud til Smaakaarsfolk — og hvor før en Bæk vandt sig under hængende Pile, breder sig nu et Andels-Svineslagteri, som bruger Bækkens Vand til at føde sine Dampkedler med.

Paany at knytte Forholdet til et Landskab eller et Menneske, med hvem man en Gang har været fortrolig, er

som at prøve en Ring igen, man længe ikke har baaren. Ringfingeren har i Mellemtiden forandret sig, er enten bleven for fed eller for mager, passer ikke mere . . .

Men en Morgen vaagner man tidligt og sér Solskinnet falde stærkt ind gennem de hvide Gardiner, der er trukne hen for Vinduet, og skimter bag deres Flor de røde Tage udenfor i stærk Sol og en varm, blaa Himmel med hvide Sommerskyer . . . Og med ét føler man det, som om Rum i Ens Sjæl, der længe har staaet ubeboede hen, lukkes op, og man træder derind og kender, at her var det, Ens Ungdom fejrede sine Fester. Og man er lykkelig som den, der efter lange Rejser har naaet sit Hjem.

II.

Jeg iagttager herovre i mit Hjemland den samme Vandalisme, som i de senere Aar har begyndt at hærge København. De gamle Træer fældes, de store Skove udtynnes, Skrænter afgraves, Banker jævnes, levende Hegn omhugges og erstattes med Gitre af galvaniseret Jærntraad.

I København har man i Steden for Voldenes brede Kastanjer og tykstammede Linde og Kirsebærgangens skyggede Spaseresti faaet de bare Boulevarder med deres Rader af tomme Stativer til Allé-Træer. De gamle Haver paa Østerbro og Frederiksberg ødelægges, og paa Tomterne rejser sig gule Murstenspalæer med Indlæg af grøn Majolika og med Godtkøbs-Altaner under de store Spejlglasruder,

hvorbag den obligate Viftepalme udfolder sine visne Blade — den psevdo-elegante Smaaborgerligheds sejrige Banner.

Ogsaa herovre trænger de gule Murstensbygninger frem. Som Ødesvamp æder de sig ind i den gamle By og fordriver de hvidkalkede Bindingsværksgaarde, hvis lave Længer fra den oldefædrene Tid har huset Slægt efter Slægt af samme Æt i de brede, rummelige Stuer med de gammeldags Møbler i Frederik den sjettes Empire-Stil. De gule Mursten breder sig som et ondt Saar ud over det grønne Land, fylder Dalen, vokser op over Bakkerne, smitter Markerne bagved — de brede, frodige Marker, hvor Bønderne boer, med spredte, gule Pletter.

At vore Bygninger ogsaa skal være saa grimme! Blot for et Aarhundrede siden byggedes endnu her i Danmark Huse, hvis Tages Form og blaa Teglstens Farve og tavlede Vinduers grønne, blyindfattede Glas var og er en Glæde for Øjet, som ser dem. Men nu! Det er, som al Skønhedssans var uddød af den almene Bevidsthed — selv vore Pragtbygninger, vore Kirker og Musæer er mærkede af de gule Murstens Grimhed.

Hvilken Verden der beredes de Slægter, som kommer efter os! Over deres Hoveder vil den gule Syndflod af skidne Murstenshuse slaa sammen. Jeg tænker mig Fremtidens Jord dækket som med en Skorpe af Sten, i hvis uendelige Goldhed intet rører sig uden den mylrende Meneskehed, og hvor intet længer er, som Naturen skabte det, intet uden Havet, der skvulper mellem Fastlandenes

Stenkajer under en Himmel, formørket af Millioner Skorstenes evige Røg — Havet, det sidste frie Væsen i en Verden af Bundne . . .

. . . Endnu er vi imidlertid ikke naaet saa langt. Endnu er Jorden ikke én stor By og alle dens Indbyggere ikke førte ind i en og samme store Vejviser. Der findes endnu uregelmæssige Stæder og Bindingsværksbyer og gamle Huse, hvorover en Duft af svundne Slægters solide Velvære hviler.

Hvor er et saadant gammelt Hus skønt! Roligt og velordnet breder det sig med mange Stuer og mange Udenomsrum — med Vaskehus og Rullestue, Fadebur og Oplagskældre, Brændehus og Huggehus, Dueslag og Hønsehus — halvt landligt med sin Gaardsplads og sin Have, omgiven af andre gamle Gaarde og Haver. Endnu skimtes Murstens-Kulturens fremrykkende Facader kun fjærnt over Havernes Løv.

Her fornemmer man den Lykke, som de store Stæders Fornøjelser ikke kan opveje. Der er noget engelsk over et saadant stille Provinsliv i Broderskab med Jorden og Luften — medens en Genklang af Frankrig, af Paris fornemmes i alle Storstæders Larm af Nydelse og Arbejde.

Der er en egen engelsk Skønhed i at sidde i stille, skyggefulde Stuer, hvor ingen Lyd høres uden Fluers Summen hen under Loftet, og læse eller skrive ved et improviseret Arbejdsbord, hvor en Krukke med Markblomster staar mellem tilfældigt ordnede Bøger, og en Sten fra Stranden ligger som Brevpresser over et Par Aviser og

Epistler, der i Ens fjærne Afkrog synes En Bud fra et rigt og stort Kulturliv.

Naar man er færdig med sit Arbejde, gaar man ud i Haven og drikker Kaffe ved Familiebordet under den gamle Hyld og ryger sin Cigaret og ser ud over de grønne Urter og Rosenbedene og *Vinca*-Rabatterne, som blinker i Eftermiddagens skraa, gyldent støvende Sollys.

Og gennem hyldeduftende Gader vandrer man derpaa ned til Stranden — sætter sig paa en Græstue tæt ved Vandet og hører en stor Poppel suse over Ens Hoved og en Fugl synge i Poplen. Og man sidder længe og stirrer — ud over det blaa og stille Vand, der spejler de rødlige Sommerskyer, over mod de grønne Banker hinsides Sundet og Skovens Mur bag dem. Langt henne paa Vandet hører man Aareslag, og fra den lille Anlægsbro lyder Trin af en Mand, som gaar i Land fra sin Baad, bærende Sejl og Mast over Skuldren.

Og højt oppe i den blaa Luft sejler tre Maager som hvide, flyvende Stjærner — som glidende Gnister af snehvid Ild.

III.

Det var i Eftermiddagens gyldne Timer. I Engene om Byen kastede Hegn og Træer lange Skygger; Fuglene pipede kun svagt fra Løvet; Svalerne strøg tavse over Græsset; sollyst og grønt og stille laa Landet under en mat, mælkeblaa Himmel.

Jeg gik ad en Sti, der gennem Engene fører op over Bankerne bag Byen. Tilhøjre for Stien løb et Hegn, tilvenstre skraanede en Græsmark op mod den blaa Himmel. Under Skyggen af en Eg, der stod ene — som et Vartegn — midt i Hækkens ensformige Rad af Tjørne, løb en lille Sti til Siden, op over Hegnvolden. Jeg blev nysgærrig og fulgte den om bag Hegnet. Jeg kom ind paa en Havremark, hvor Stien løb videre over nedtraadt Korn, der, endnu ganske frisk, dækkede den med sine unge, grøngraa Toppe. Havremarken var paa dette Sted en smal Trekant, til den ene Side begrænset af Hegnet, til den anden Side af en Kløft, paa hvis Rand stod Humlestager med frodige Ranker om. Jeg fulgte Stien, der øjensynlig var ulovligt Værk. Et Stykke henne videde den sig ud til en lille, firkantet Plet ind under Hegnet. Her var Havren helt slaaet ned og over den var lagt et tykt Lag tørt Hø — et Tæppe af Hø, saa stort, at to Mennesker kunde ligge der Side om Side.

Jeg standsede og betragtede Stedet. Høet var frisk og bar nye Spor af to Menneskelegemers Hvilen.

Jeg saae mig om. Havremarken strakte sig foran mig som en Fjord, der breder sig til Hav; grøngraa og solbeskinnet gled den ud mod et Hegn langt henne — bag Hegnet var en gul Rugmark — saa et andet Hegn — og bag det intet uden den blaa Himmel.

Og bag Humlestagerne, der stod langs Kløftens Rand, løftede sig en lille Lunds Kroner op i Solskinnet — grønne, stille Asketoppe, Hyldebuskes hvide, sødtduftende Skærme,

og en stor Poppel, hvis graa Blade bevægede sig sagte og hcmmelighedsfuldt og hviskede sære Lyd i Eftermiddagens varme, vindløse Luft.

Til alle Sider var Verden lukket ude — der var intet at se uden grønne Marker og grønne Træer og blaa Himmel — intet at høre uden Poplens sagte Stemme.

En Svale strøg hastigt ned over Marken og hen forbi mig — jeg kom til at sitre derved — mine Nerver var spændte, som ventede jeg Nogens Komme . . .

. . . Og dog kan det jo først være i Aftenens Timer, at dette dulgte Steds Gæster søger deres lønlige Leje. Først da stiger de — forsigtigt og hver for sig — op ad Skræntstien, skrider over Gærdet under Egens Skygge, vader gennem Havremarken, hvis duggtunge Toppe slaar hen over de gaaendes Klæder, for at mødes ved Lejet af nyslaaet Hø under Tjørnens Sengehimmel.

Og om dem — enten det nu er to Ulykkesbrødre, en *Sotto* og en *Simber*, som her skjuler deres Nød, eller det er to Elskende, som her dølger deres Lykke — om dem breder sig som en Sø i blikstille Vejr Havremarkens grøn-graa Vand, og fra Kløften hvisker Poplen med stærkere Sus besynderligere Lyd i Nattens Vind, og højt i Julinætternes blegblaa Himmel dukker de første Stjærner frem — Arkturus, Vega og Deneb — blaalighvide, sølvblaa, blodigblege — skælvende som Duggdraaber i Kalken af Nattehimlens blaa Blomst.

EFTERAAR.

Det var igaar en Dag, hvor det første Pust af Efteraar laa i Luften. En Dag, hvor Himlen var bleg som af Nattens Kulde, og Solen lyste stærkt og køligt over det dybt mørkegrønne, her og der gulplettede, Løv.

En saadan Dag, eller rettere en Morgen som den igaar, driver uvilkaarligt Blodet i lettere Løb gennem Aarerne. Det er, som om hvert Aarstidsskifte frembragte en vis Forventning, et vist Haab hos En. Man føler ved Indgangen til den nye Aarstid den samme vage Spænding, som naar man begiver sig ud i en ny Dag. Og falder da disse to Indtryk sammen, opstaar først ret Fornemmelsen af, at der er noget, som venter En i det fjærne.

Der er noget paa en Gang overdaadigt og nøgternt ved Høsten. Haverne bugner i Fylde, alle Slags store

Frugter plukkes ned fra Træerne eller samles ind fra de jordede Bede, en Duft af Korn og moden Frugt hænger ved Maanederne Avgust, September og Oktober. Og gylden som Frugterne staar Skoven, moden til Løvfald. Men over al Glans og al Rigdom løfter Himlen sig kold og bleg i sin Blaanen, og om Natten tindrer Stjærnerne stærkt, som var der Frostluft om dem.

Høsten er de lange Vandringers Tid. Man skyder en let Genvej over Stubmarkerne, og der er ingen Solhede, som hindrer En i at gaa til. Landevejene ere haarde af Regn og støver ikke. Og langs Markstierne vokser Brombær over Gærder og Grøfter, store, sorte, saftige Bær, modnede i Septembers Sol og vaskede i dens Regn, duftkrydrede som solhed Gran at lugte til.

Og er man træt efter al den megen Fodtur, saa tager man ind i en Kro og beder. I den store Krohave ligger Kastanjernes faldne Blade paa den sorte Jord som store Guldvifter, indlagte med Grønt langs Ribberne. Og ved et gammelt Træbord, hvor den sidste Regns Væde endnu staar som Fugt under det nedfaldne Løv og klistrer det fast til Bordpladen, nyder man, med Hatten liggende paa Bænken ved Siden af sig, et frugalt og idyllisk Maaltid — Spejlæg og blødt Landbrød med godt Smør og et Krus gammelt Øl. Det er hen paa Eftermiddagen — Solen stryger gylden over Havens Græsplæner og kaster lange Skygger af Ølkrus og Peberbøsse hen over Bordet — en Solsort synger endnu et kort Fløjt i Linden, hvorunder man sidder — og

mellem de gule Lindeblade sér man højt oppe en blaa ren Luft med fjærne hvide Skyer...

Eller man tager længere bort fra Byen — med Jærnbane, helt op i Nordsjælland.

Den lille vaklende Gribskovbane fører En op gennem Skove af kobberrød Bøg — som Banker af Malmslakker løfter de sig til begge Sider — gennem Skove af sort Gran, med takkede Grene som Vikingehuses udskaarne Bjælker — gennem Skove af hvidstammet Birk i halvfaldent Flor af gyldne Blade som hvide Nymfer i løse Guldmorsslør.

Saa sættes man af ved den lave, lange Plankebro, der er Station ved Grib Sø. Og springer ned i det høje, guldene Græs, hvis Tuer i Bunden endnu er vaade af Morgenduggen, og baner sig Vej mellem et Krat af rødløvet Risbøg ned til Søen, der blank og stille ligger i sin Ramme af sorte Graner med spredte gyldne Birke — Ibenholt med Forsiringer af Guld.

Og der er stille over den blanke Sø, og stille over den sorte Skov, stille under hele den store, blege, rene Himmel. Og man sætter sig ned paa en af de store Granitsten, der ligger langs Søens Rand, sidder der længe og graver med Stokken i Søbreddens graa Sand og sér de flade, klare Smaabølger sagte slikke frem og tilbage over den glatte Bund. Saa piber Toget langt borte i Skovene, og Ekko gentager det fra alle Bakker og Høje. Og man

farer op og véd ikke, hvor længe man har siddet her, for-
tabt i Skovensomhedens dybe Stilhed.

Længe flakker man saa rundt — langs Søens Rand og ind ad de forvildende Veje. Under Granernes eviggrønne Kroner træder Ens Fod lydløst i de dybe Tæpper af fugtigt Mos — man river en Haandfuld løs og føler en varm og vaad Em stige sig imøde — Jordens Varme bag dette grønne Dække. Under store Stene finder man Biller og Larver og Tusindben, som er gaaede i Vinterkvarter og forskræmt farer op fra den Søvn, de havde troet, skulde vare Maaneder igennem. Og der hvor Bunden kun er dækket med Grannaale, skyder Svamp ved Svamp op af Jorden — den højrøde Fluesvamp, de kødede *Polyporus*, de hvide *Agaricus*, de fligede *Hydna* — et helt Mylr af brun-gule, violette, svovlgule, æggegule, mørkerøde, chokolade-brune Svampe.

Paa Skovskrænterne, hvor Regnvandet har rislet frodigt nedover, staar Mos og Lav i høj, vild Vækst med store kraftige Duske, og fra det alt — fra Mos, Bark, Træer, Løv, Stubbe — stiger en Duft af Forfald, en Em af Raaddenskab, en mulden, muggen, trøsket Moselugt som fra en kæmpemæssig Kirkegaard.

... Saa aftnes det. Belæsset med mærkværdige Svampe og smukt Mos, med Buketter af visne Bregner og Risbøges røde Løv, drager man nedad mod Stationen ved Grib Sø. Paa en Vej under høje, mørke Graner kommer et Par

Brændehuggere En imøde, høje Folk med Økser og Hakker over Skuldrene, ranke og alvorlige som Granerne, de fælder.

— God Aften, hilser de . . . Og man forstaar i denne Skov, ene, mod Mørkning, hvad det betød, naar Folk i gamle Dage bød hinanden »Guds Fred« paa Vejene. De Brændehuggere har stærke Lemmer, og deres Hakker er frygtelige at se til med de blanke Jærnnæb . . .

Saa naaer man Stationen. Der er endnu tyve Minuter, inden Toget kommer. Og medens Duggen falder paa Peronens Planker, og Himlen staar solrød over Grib Søs blanke Spejl, som ingen Dis slører, sidder man og venter.

Da rejser der sig langt borte i de store Skove et sagte Sus. Et Sus, der stiger og nærmer sig som en Flugt af mange Vinger, vokser til en brusende Brænding af Gran-toppe, gaar hen over Ens Hoved med et koldt pludseligt Pust af Nattevind, fortsætter sig hinsides Banelinjen og drager videre ind gennem Skoven, ind over de Tusender Træer . . .

I det samme piber Toget langt borte . . .

Men Aaringer efter kan det hænde, at man en Dag gennem Vinduet paa sit Kontor ser Løvet gulne paa den fattige Kastanie, som staar derude i den asfaltlagte Gaard — og saa mindes man med ét hin Aften saa langt tilbage, hin ensomme melankolske Aften i de vilde Skove . . .

CHRISTIANSHAVN.

I Regnvejrr kommer jeg altid til at tænke paa Christianshavn.

Ellers skænker jeg jo aldrig denne Bydel en Tanke. Der er ved Christianshavn noget underlig afdødt — det er som om dette lille Stadkvarter ikke levede med i det øvrige Københavns brogede og travle Liv. Det er en Overraskelse for En, naar det med ét falder En ind, at Christianshavn er til, og Ens Tanker, der er trætte af Østergade og Langelinje, af Søerne og Frederiksborggadehusene, af Villakvarteret og Vesterbrokasernerne, retter sig mod denne Byens østlige Forstad som mod en ny Horizont, der pludseligt aabner sig for det indestængede Blik.

Og efter en regnfuld Dag vandrer man i Skumringen fra Hjørnet ved Ranchs Ur ned over Højbroplads. Strøgets langsomt drivende Menneskemylr med blege Kvindeansigter og blaserte Herreprofiler bliver borte bag En, og man vandrer ned over det store, mørke Torv med de spredte, ranke Lygter. Skumringen falder, og i den violette Mørkedis

skinner de gule Blus stærkere og stærkere — som gyldne Liljer. Medens man gaar over Højbro fødes der et Par Linjer i En, der godt kunde gaa for Vers:

Over store tomme Torves
dunkle Skumringsjord
spirer stængelslanke Lygter
som et gyldent Liljeflor...

Man gaar hen langs Kanalen. Brokandelabrene spejler deres Flammer i det sorte, bølgende Vand — det ser ud, som om et Mylr af gyldne Orme bugtede sig mellem hverandre dernede. Over Holmens Kirke og Børsen lysner Skyhimlen med et blødt, perlegraat Skær — der maa være Maane oppe. Der er noget hemmelighedsfuldt i den vaade, mørke Luft — det er, som om Kanalerne hviskede ufattelige Ord langs de stensatte Kajer — og gennem Lyset fra de svage Lygter langs Børsen skimter sære Skygger af Sted.

En æventyrlig Stemning betager En. Man er kommen Børsen forbi og vandrer langs lave Huse med Gavlene mod Gaden og høje Stentrapper, der løber op under fremspringende Bislag. Lyset fra en enlig Lygte langt inde i en mørk Gang falder svagt ned over de slidte og sandede Stentrin. Man føler sig som ved første Kapitel af en Dickensk Roman.

Ovre ved Bolværket, hvor Fiskerkvaserne fra Pørvinsen ligger fortøjede, er der nogen, som snakker, og man aner Skikkelser i Tusmørket derovre. Paa en af Skuderne brænder

der Lys — en rund, rød Glug stirrer ud i Mørket, ud over det sorte Vand, der skvulper langs Fartøjet. Hvordan mon dér ser ud inde? Et lille Rum, med Bjælkerne lavt nede, med smaa, lave Køjer ind i Væggene, og en søvnig Petroleumslampe, der svajer svagt under Loftet og lyser ned over det firkantede, faststaaende Midterbord . . . hvormed der spilles Kort . . . seks og tres er det . . . med sorte, fedtede Kort . . . Der staar Grog i tykke Glas paa Bordhjørnerne . . . og Luften lugter af Rom, af Petroleumsos, af Klipfisk og af den Shag, som Spillerne ryger i smaa Kridtpiber . . .

Knippelsbro — — Ovre paa Christianshavnsiden brænder to store Beg-Blus paa en Damper, der lossers. Spillet snurrer og hviner derovre, hvæsende stiger hvid Damp i Vejret; Faklerne oplyser den høje, gule Pakhusgavl med et flakkende Skær og sender to skælvende Ildstøtter ned over det mørke Vand. Det er, som om Glød efter Glød drypper ned i Bølgernes Nat.

Der er Folk paa Knippelsbro. Foran mig gaar en ung Pige, slank, med løs Jaket, bærende en sammenrullet Paraply som et Gevær i sin venstre Arm og løftende op i Kjolen med højre Haand. Hun gaar langsomt — en Herre med Silkehat og Kraven op over Ørene følger hende. De bliver borte foran mig ind i den oplyste Torvegade, hvor Butiksgassen strimer Fortovets fedtede Brosten med Glans af svag Forgyldning.

Jeg gaar ikke ad Torvegade. Jeg bøjer om ad Brogade, ad Strandgade, ad Gader, hvis Navne jeg ikke kender. Her er næsten øde, og de spredte Lygter lyser kun mat . . I lange, lave Huses nøgne Murflader skinner der Lys bag smaa Vinduer, hvis Karme ere fulde af Geranier og Gyldenlak . . . En Gaslygte paa en Galge-Arm lyser melankolsk over Hjørnet af et hvidkalket Hus og spejler sig i en dyb, grøftagtig Rendesten. Gaden er ganske øde, og Lygten gør paa sit Hjørne et uendelig forladt Indtryk — som en Lampe, der er glemt brændende i en Lejlighed, hvorfra Folk er flyttet bort . . .

Saa kommer der Kanaler og lange Kajer. Vandet skvulper mellem Bolværksbjælkerne dybt nede . . . Ovre paa den anden Side tegner en Fabrik sine sorte, uddøde Bygninger mod den graalyse Maaneluft . . . skummel og øde fortsætter Kanalen sig opad mellem tomme Bolværker, mørke Tømmerpladser og forladte Skur . . . Her og der ligger en Pram fortøjet i Mørket og rykker med afmaalte Mellemrum i sin Fortøjning.

Jeg gaar gennem den lange Gade med Reberbanen langs Volden. Deroppe tegner Træerne deres Stammer og Kroner sorte mod Maaneluften, og som en grotesk Silhuet trækker et tæt omslynget Par langsomt af Sted henad Volden. Paa Reberbanen, hvor jeg gaar, ligger der tæt med faldent Løv; noget bag mig hører jeg to svagt mumlende Stemmer og Lyden af langsomme Trin og en Kjoles Slæben over de

visne Blade. En sød Vellugt stiger som en svag Beruselse fra det fugtige, faldne Løv.

Saa er jeg ude paa Langebro. Langs Jærnrækværket staar Folk og pilker. Jeg standser ved Siden af dem. Under mig løber Vandet i hastig Strøm og risler ilsomt hen om de fortøjede Baade, der ligger ved Badeanstalten — alle vendt i en og samme Retning: den, hvori Strømmen gaar.

Ude over Kalvebodstrand er Maanen kommen frem mellem Skyerne, og en bred Sølvstribе strækker sig ud imod den over Vandet som en bred Landevej. Det sølvskællede Vand flimrer i en uafbrudt ilende Bevægelse ind over denne Maanevej og ud igen. Og langt ude, hinsides Amagers sorte Landkending, sitrer som en tynd Sølvtraad Østersøen i Efteraarsaftenens Maaneskin.

» LYKKE «.

Da jeg igaar gik min Morgentur, kom jeg opad en af de smukkeste Veje i hele Frederiksbergs Villastad. Det er en meget bred Vej, helt grusbelagt, mellem en dobbelt Række af høje, kandelaberformede Linde. Ganske tom laa Vejen i den tidlige Oktobermorgens friske Solskin mellem de sovende Villaer.

Kun henne foran et af Husene, et lille lavt Hus, hvis ganske vedbendgroede Gavl vendte ud imod Vejen, stod en ung Mand. Han saa op til et Vindu, der oppe i første Etage aabnede sig midt i det grønne Vedbend — et Vindu, der stod vidtaabent, men hvis brede Gavl var dækket af et hvidt Musselin.

Den unge Mand stod og saa op — der var noget, som rørte sig bag Musselinet... Og nu løftedes et Hjørne af det hvide Flor, og leende stak et lille lyslokket Barnehoved frem i Solen og under det skimtedes to hvide Kvindhænder, der omfattede Barnet, og hældede det ud over Vinduets Karm.

Den unge Mand lo og nikkede op, og Barnet lo og nikkede tilbage.

— Godmorgen Henrik!

— . . morgen Papa!

Og bag Gardinet lød en Kvinderøst, der ogsaa raabte:

— . . . morgen Papa!

Jeg gik langsomt videre. Lidt henne vendte jeg mig og saae, at Gardinet nu var skudt mere til Side, og at et ungt Kvindehoved viste sig over Barnets — et Kvindehoved af en fin og sjælfuld Skønhed. Haaret gyldenblondt som Lindenes gule Blade i Høstens stærke Sol — Øjnene dunkelviolette som en Skumringshimmel — Kinderne rundede fint og langt som de ovale Blade af Aakandens hvide Blomst..

— Hvilket Motiv for en tysk Maler, tænkte jeg, til et Billede, betitlet »Lykke« . . . Solskinnet over den vedbendgroede Villa, over Vinduets hvide Musselin, det blonde Barn og den unge Kvinde . . . og nedenfor den unge Mand, den lykkelige Ægtefælle, den glade Fader . . . Hvor det vilde gøre Lykke . . . hvor man vilde blive plaget med Fotografier efter det i alle Boghandlervinduer . . . hvor godt dets »Yndighed« vilde passe ind i Borgerskabets Kunstforstand, som kun har de tre Strænge — den religiøse, den sentimentale og den dekolleterede . . .

Og saa er der dog ingen Grund til at tro, at denne Mand skulde være lykkelig . . . Det er ganske sandt, at Solen skinner smukt over Vejen og Vinduet og de to glade Ansigter deroppe — at Luften er frisk af Nattekulden

og Natteduggen — at Alleen staar højtidelig som en Basilika med sine ranke Stammesøjler og sit blaa Himmeltag, der er indlagt med fine, hvide Striber af fjærne, fjærne Skyer... Men sér han det, saaledes at han nyder det? ... Er det mere for ham end hvilken som helst anden Morgen med godt Vejr?

Maaske er hele denne Hjemlykke, denne Familieglæde, som i Oktobermorgenens Solskin straaler mig i Møde, kun en skuffende Dekoration... Maaske er *han* et forpint Menneske, af hvis en Gang fine og rige Hjerne Huslighedens stikkende Myggesværm af smaa Bekymringer, fattige Sorger og intetsigende Tvistemaal har uddrevet de skønne og dybe Stemninger, som kun Eneboeren kan tillade sig at nyde, og bortjaget de fine Tanker, de udpenslede Billeder, som kun bliver til under den frie Ensomheds Klima, i den ubundne Lediggang, hvis Drivhusluft alene modner Aandens ædle Frugter.

Maaske er denne unge Mands Længsler ganske andre end dem, som denne Oktobermorgens Solskin tilfredsstiller. Det kan være, at han i Steden for dette Lys, denne kølige Friskhed, denne rene Morgenhimmel, begærer Skumring, Høstafteners Skygge, vaade Gader, hvis Søle skinner som grønligt Sølv i Lyset fra en rund Maanes højthængende Lampe, og langt borte i den skumrende Luft, under det gule Lys af en fjærn Fortovslygte, det vage Omrids af en slank Kvinde, som langsomt vandrer ind i Natten, der falder paa...

Og maaske er hin unge, blonde Kvinde under det løftede Musselinsforhæng slet ikke det fine og sjæfulde Væsen, det blide og fine Barn, som hendes violdunkle Øjne synes at forjætte . . . Maaske længes ogsaa hun bort og ud — til en stærkere, mere lidenskabelig Mandighed, til en mere solbrændt Elskov, en mere moden Lyst, end den lyshaarede Yngling, som er hendes Barns Fader, kan skænke . . . Maaske er denne Morgen et af de faa Øjeblikke i hendes Liv, hvor hun tror at elske denne Mand, fordi Solskinnet og den kolde Luft, der er krydret af Høsthavernes stærke og brogede Vellugt, fylder hendes Sjæl med en Ømhed, som udvælder i Smil og Fingerkys over ham dernede, blot fordi der ingen anden er, paa hvis Hoved hun kan ødsle sin Kærligheds duftende Salve . . .

Og maaske . . . maaske har de tyske Malere Ret. Maaske skinner Oktobermorgenens Sol virkelig ned over et lykkeligt Familiestykke. Om lidt vil maaske den unge Mand, hjemvendt fra sin Morgentur, ligge hyggeligt paa sin Chaiselongue med Tøfler paa Fødderne og læse i en god Bog og ryge en Cigar til. Nu og da lader han Bogen synke, lægger Cigaren fra sig i Askebægeret og betragter med stille Velvære den spinkle Røgstrime, der snoer sig sagte flimrende op gennem Luften som en blaa Strimmel Flor, — breder sig og bliver tyndere og tilsidst flyder ud i Stuens stille Luft. Inde fra Spisestuen ved Siden af hører man Tallerkeners og Knives Klirren, medens Frokostbordet dækkes, og Spurvene kvidrer ude i Vejens Linde.

Efter Frokost gaar han saa ind paa sit Kontor, mæt og vel til Mode, glad ved sig selv, sit Hjem, det smukke Vejr og den gode Cigar, som lige varer, indtil han bøjer ind ad Porten til Kontoret. Og saa om Aftenen, naar han vender tilbage efter en fem—seks Timers Arbejde, og Middagen er spist, sidder han velbehageligt døsende ved sin Kop Kaffe i en Krog af Dagligstuen. Lænestolen, han sidder i, slutter stor og blød om ham, Kaffen er tilpas stærk, og henne fra den aabne Ovndør spiller den første vinterlige Ilds Flammeskær ud over Gulv og Vægge, over Stolefodder og Bordben, som kaster lange Skygger, over de gule, hækledede Gardiner, som hænger i brede Folder for Vinduerne og stænger for den blaa Tusmørkehimmel — den urolige, den farlige, den længselsfyldte Skumring . . .

TRÆDEMØLLEN.

Jeg drømte.

Jeg gik langs Randen af en Kløft, i hvis Bund en Bæk rislende løb mellem unge Pile. Det var tidligt paa Foraaret — vaadt og vissent stod Græsset ned over Kløftens Skrænter — der var Rakler paa Pilenes Kviste — brune Pløjemarken bredte sig til begge Sider af Kløften — langt borte lyste Havet — og Himlen stod i Soltaage, sølvgraa som Pileraklerne.

Jeg kendte godt den Vej, jeg gik, og langt borte over Havet skimtede jeg Kyster, hvor min Barndom var runden hen.

Forude saae jeg en Port, der spærrede for den Vej, jeg gik, og hvorigennem jeg maatte. Det var en Tremmeport af Træ — noget besynderlig gult Træ, der gjorde Indtryk paa mig af at være overstøvet med det fedtede, gule Støv, som sætter sig paa Tingene i det Indre af en Benmølle.

Jeg naaede Porten, der trægt aabnede sig indad for min skubbende Skulder, og hastigt smækkede i bag mig som tvungen til af en stærk Fjeder.

Indenfor var der overdækket med et Tag, som bares af lave, firkantede Træstøtter. Saa langt jeg kunde se, strakte dette Tag sig, og denne Skov af tykke, smaa Pæle bredte sig uendelig foran mig og om mig. Mellem Støtterne saae jeg smaa, lave Bure, af Tremmer ligesom de i Porten, og inden i disse Bure drejede sorte Skikkelser rundt i Trædemøller som de, hvori man sér Egern og hvide Mus tumle sig.

En uhyggelig Stilhed herskede derinde, kun brudt af Trædemøllernes Knirken, idet de drejede sig.

Jeg gjorde nogle Skridt fremad, men min Fod gled i det klæbrige Støv, der dækkede Jorden, og da jeg vilde holde mig fast ved en af Støtterne, smudskedes mine Fingre af gult, fedtet Støv som det, der klæber ved alle Ting i det Indre af en Benmølle.

Jeg blev staaende lige foran et af Tremmeburene, fuld af Væmmelse ved dette gule Fedt, der klistrede sig til mine Fødder og Hænder.

Da saae jeg, at der foran et af de andre Bure i min Nærhed stod et Menneske ligesom jeg og stirrede ind i Buret, hvis Tromle drejede sig langsommere og langsommere. Det store, sorte Væsen inden i blev mere og mere tydeligt — et Ansigt viste sig, blegt og udtæret — — et Menneskes Ansigt!

Forfærdet vendte jeg Blikket mod det Bur, ved hvis Dør jeg selv stod — ogsaa dér begyndte Tromlen at dreje sig langsommere — ogsaa dér saae jeg et Menneske.

Og jeg begreb med ét, at jeg stod her som Afløser for ham derinde, og at naar han ikke kunde mere, saa vilde Døren blive aabnet — og det vilde være min Tur at krybe ind og træde Møllen for aldrig mere at komme ud. . .

I Rædsel søgte jeg at rive mig løs og flygte — ud til den tidlige Foraarsdags sølvgraa Himmel og den frie Luft og det fjærne Skimt over Havet af min Barndoms-lykkes Land. . .

Men mine Fødder var klæbede fast i det gule Støv, saa jeg ikke mægtede at rokke dem af Stedet.

Og jeg vilde vaagne — men kunde ikke. . .

REFUGIUM.

Jeg standser foran et Boghandlervindu — en stor Spejlglasflade, hvorfra en Markise holder Septembersolen borte. Paa et lille Staffeli staar en indrammet Akvarel, et Vandfarvelandskab af en Maler, hvis Signatur ikke passer til noget Navn, jeg kender.

.... Det er ved Bredden af et lille Vand en frisk og solklar Efteraarsmorgen som den i Dag. Hinsides Vandet, der blaaner under let Taage, skimtes gule Stubmarker og høstbrogede Hegn i fjærn Dis. En ung Kvinde med bart Hoved, og en hvid Særk stukken ned under et kort, rødt Skørt, og nøgne, hvide Fødder i brøncerede Sko, staar tæt nede ved Vandet i det høje, duggede Græs og giver nogle Ænder, der vakler op fra Vandkanten, at æde.

Solen skinner paa hendes blegbrune Pandekruser og det ravgule Ansigt med de mørke Øjne og den dunkelrøde Mund — og muntert lysende tegner den hvide Særk og det røde Skørt sig mod den gamle Havemur, som bag hende løber hen langs den smalle Bred.

Murens Rødsten er mørkebrune af mange Vintres Regn og mange Somres Solbrand. En lille grønmalet Trappe paa tre Trin fører ned til Stedet, hvor Pigen staar, og ud over Muren hælder Løvet af en stor Ahorn, hvis høstgule Blade langsomt falder ned paa en gammel, hvidmalet Bænk, som staar henne til den ene Side, graa af Ælde og Smuds, med Ryggen naglet fast til den gamle Munkestensmur ...

Og medens jeg gaar videre mellem Fortovets Mennesker i Septembermorgenens Sol, drømmer jeg uvilkaarligt om hint Billed i Boghandlerens Vindu.

... Bag den gamle, mørkerøde Mur maa der ligge en stor Park med høje, luftige Lindealléer og store, solbeskin-nede Plæner ... I forsømte Blomsterrabatter gror blaa og hvide og bleggrøde Asters deres forvildede Vækst ... og langs Bedets Rand dufter i den duggvaade Morgen de søde Reseder. Bier og Humler summer rundt i den stille Luft paa en sidste Honningjagt før Vinterens lange Hvile ... og fjærnt inde i Haven høres den skjulte Lyd af en Kildes sagte Rislen ...

Langt oppe for Enden af denne Have ligger der et lille Hus — et Hus, bygget af Træ, der nu er graat af Ælde, og let tækket med glasserede Tegl. Om Vinduerne og op over Taget vokser blaablomstrende Klematis og den vilde Vins forgængelige Pragt af blodrøde Blade.

... Ak, hvor vilde det være skønt, om man kunde leve sit Liv i dette lille, lave Hus midt i den store, stille Have, — langt borte fra Gadens Strøm af plumpe og onde

Ansichter, der faar Ens Hjerne til at krympe sig i Pine, og Ens Øje til smerteligt at vende sig bort.

Hvor vilde det være skønt at skjule sig her for Verden, at være fri for de evigt overvundne og evigt genfødte Bekymringer, der Led for Led kæder sig sammen til Ens Liv. Her skulde ingen Aviser være, og ingen ligegyldige Mennesker skulde sluge Ens Tid med deres Tomhed; ingen Dørklokke skulde kime under en Kreditors arrige Greb, og ingen Rykkere sende En deres graa Forretningskonvolutter i Huset. Her skulde være et Fristed, et Asyl, et Refugium . . .

I de kølige Efteraarsmorgener vilde jeg staa op en Times Tid efter Solen og fra Sovekamret træde ind i Stuerne, som Solen oplyser og luner. Møblernes blanke Flader og Reolernes Bogrygge skinner En i Møde muntert som Morgenens selv. Gennem Glasdøren træder man ud i Haven; i Plænerne Græs og den flyvende Sommers Traade flimrer Duggen; højt oppe i den blaa Luft drager tynde, hvide Skystriber, blege og fjærne som Minder om Sommerens Dage. I de store Alleer falder nu og da et gult Blad ned fra Lindekronerne, og den stille Luft er sød af det visne Løvs Vellugt . . .

Og Dagen gaar hen med Vandring ad Vejene i Omegnen og ad Stierne over de høstede Marker. Kun med lange Mellemlum møder man et Bondemenneske, der hastigt gaar forbi med et »Goddav«, som man gjerne besvarer. Langs Gærder og i Grøfter plukker man sig store Buketter —

bleggule Kaprifolier, guldkvastet Perikon, spinkle Klokke og gul, sødtduftende Snerre — og paa en Lyngbakke holder man længe Hvil, liggende sidelænds i det stride, rødt-blomstrende Tæppe. Øjet følger uden at tænke over det de smaa, blaa Sommerfugle, som flager lavt over Lyngen fra Gyvel til Gyldenris, fra Krageklo til Harekløver... Og det er næsten mørkt, før man atter staar hjemme i sine Stuer, i Færd med at ordne de plukkede Blomster i store Vaser.

Saa sætter man sig til Bords, behageligt sulten og træt af den lange Friluftstur — med Hænderne parfumerede af Efteraarsblomsternes Vellugt og den krydrede Høstluft, hvorigennem man saa længe har vandret. Ude er det bleven ganske mørkt, men herinde lyser Hængelampen ned over den hvide Dug, Porcellænet og Glassene.

Efter Bordet gaar vi ind i Dagligstuen. Vi tænder kun Lysene henne paa Klaveret; de hvide Flammer spejler sig i Pianoets sorte Blankhed. Og under Dine Hænder — Du, der i Morges stod nede ved Vandet i den hvide Særk og det røde Skørt, med nøgne Fødder i broncerede Sko — vælder Musiken vemodig blød ud gennem Høstaftnens Skumring...

Og naar vi tilsidst gaar i Seng, staar Efteraarets Stjærner store og blanke udenfor vort Vindu, og endnu i vor Slummer hører vi Natvindens højtidelige Sus i Havens store Træer...

... Ak, hvor skønt vilde ikke Livet være i hint Hus,
som ikke er til, og hin Have, som intet Steds findes.
Hvor skønt at leve bag hint Fristeds Mure, i hint Asyl,
hint Refugium ... Men hvor umuligt nogensinde at naa
derhen ...

VINTERBREV.

Januar.

Det er afgjort, Du — jeg tror paa den kommende Istid.

Kan Du huske, hvor vi lo i gamle Dage ad den astronomiske Fabel om Solen, der slukner, og Jorden, der bliver øde og mørk, som før den skabtes? Det syntes os to omvandrende Dyrkere af Sommersol og Sommerjord, at disse vore Guder aldrig kunde dø. Naar vi laa i det varme Græs og hørte det sagte Sus af Vind i de grønne, blanke Straa, og Insekternes Summen skar hen derover som en Baad over Bølger — saa lo vi ad hin uhyggelige Ragnaroksdrom og følte os trygge, tæt op til dette evigunge Kæmpelegemes varme Hud.

Men nu er det, som var Jorden frosset ind i sin inderste Marv. Kulden svider ikke blot dens Isse, men trænger helt ned til dens solvarme Hjærte. Algier, Tunis, Marokko — disse Lande, hvis blotte Navn er Sol — fryser. Saa er da Jorden bleven en gammel og udlevet Klode, hvis Ungdom uigenkaldeligt er forbi.

Jeg drømmer i alle disse Nætter om Sommer. Jeg ligger i det høje, halvvisne Græs i Avgustmaaneds Skove; der gror Brømbær over Bøgestubbene, og den første flyvende Sommer flimrer mellem Skovslettens Straa. Højt oppe gaar Blæsten gennem de brede Kroner, og jeg hører en Solsort synge.

Saa vaagner jeg i min kolde Seng i min kolde, mørke Stue. Gardinerne er gledne fra Vinduet, og som gennem uhyre Rifter i en sort Teltvæg sér jeg Stjærnerne udenfor — sitrende i grønne, blaa og røde Frostfarver.

Jeg vil skrive Somren op, før jeg glemmer, hvordan den saae ud. Saa kan kommende Slægter af Kultureskimoer, der kryber sammen langs Ækvator i lave Snehytter, ved deres usle Tranlamper læse om den Herlighed, det blev givet vore Øjne at skue — om det Paradis, der for dem, Jordens sildefødte Stedbørn, er evig tabt.

Jeg husker en lille Lund af Asketræer, hvor vi holdt Hvil en solhed Middagsstund. Vi laa i det høje Græs, som voksede i tykke Tuer over den brune Tørvebund — og jeg støttede mit Hoved mod en af disse grønne Puder og stirrede opad, hvor de slanke Stammer svajede sagte frem og tilbage, og Solskinnet sitrede over det lette, lyse Løv, og hvide, tynde Skyer drog sagte hen under den blaa Himmel som Tankerne gennem min Hjerne.

Jeg husker en Aften i Maj, Tusmørket var faldet, og vi kom ned ad en Vej mellem skovgroede Skrænter. Over Kløftens mørke Rand stod den lyse Himmel med en smal

blank Maanesabel. Der kom et Par Piger imod os, i hvide Forklæder, med Armene om hinandens Liv. Du sagde et Par Ord til dem, og de lo og løb op gennem Krattet, som raslede efter dem.

Saa kom vi ned mod Kroen, hvor vi skulde sove. Vi fik os et Værelse og lagde vore lette Rejsetasker fra os og gik ned og satte os udenfor Krostuen. Der stod et Par Bænke og et Bord under to store Linde — der var det vi satte os. Og langt ind i den lyse Nat blev vi siddende der og drak Pjølter og lod Sodavandspropperne knalde over mod en lang, lav Bygning, der et Stykke borte tegnede sit mørke Rids op mod den sølvhvide Himmel.

Og da vi vaagnede den næste Morgen, og Du slog Vinduet op, strømmede der Sollys og Morgenluft og Duft af friske Blade ind i Værelset og mellem Lindenes unge Løv derudenfor skimtede jeg langt borte i Solskinnet en grøn Mark, hvor en Ko græssede.

Det var i Vandreaarene, vor allerførste Ungdoms hastigt svundne Nomadetid. Nu sidder Du Dag ud og Dag ind paa dit Kateder, og jeg paa min Kontorstol, og om den Stump Himmel, vi kan se gennem vore Vinduer, er blaa eller graa, det kommer os snart ikke mere ved.

Og Jorden er bleven gammel, og Alderdommen gør den hvid og kold. De fordums hyggelige Taagevintre er ikke mere — de milde Tøvejsvintre, hvor vi spaserede Nætter igennem ad Forstadens ensomste Veje, og et mildt perlegraat Maanelys sivede ud gennem Himlens Skydække,

og det sjappede saa hyggeligt under vore Fødder — »saa Dickensk«, sagde Du.

Jorden er bleven gammel. Rystende af Kulde traver den ynksomt af Sted gennem det iskolde Verdensrum, og dens sidste Varme damper som en klam Taage ud af dens stakkels udslidte Legeme.

EN DRØM.

Jeg kom gaaende ud fra en lille By, hvor jeg havde vandret i Tusmørke gennem tomme, smalle Gyder mellem lave, lukkede, skumle Huse.

Jeg kom ud paa en bred Landevej, langs hvis modsatte Side løb et hvidmalet Rækværk — som langs en Afgrund. Ude bag Rækværket saas under en tung og truende Himmel et sort og øde Hav. Det var ikke Dag

og ikke Nat — et tungt, uheldsvangert Graavejr, næsten et Mørke — som om Solen var slukt paa Himlen.

Jeg gik paa en Gangsti langs Vejen og kom pludselig forbi en Mand, der saa mig stift ind i Ansigtet. Jeg gik lidt forbi ham — vendte mig saa og opdagede, at han kom efter mig. Jeg standsede, og han tiltalte mig.

— Hvad tror De, det Hvide er langt derude paa Vandet? spurgte han.

Jeg saa ud over Havet. Langt ude ved Horisonten viste der sig hvide Pletter i det mørke Vand — som af Skum eller af Sejl — men uafbrudt hoppende op og dykkende ned i Vandet og bevægende sig frem over det endnu uplettede Mørke.

— Er det ikke Skibe? spurgte jeg.

— Nej — saa hoppede de ikke saadan...

— Saa er det vel Fugle, foreslog jeg — og blev i det samme greben af Rædsel.

— De sér altfor store ud... saa langt borte... indvendte han. Ogsaa i hans Ansigt var der Rædsel.

... Med ét var vi komne over Rækværket og kravlede ned ad Skrænten bag det. Nede ved Randen af Havet, som laa ganske dødt og mørkt, var samlet Mængder af Mennesker, som i Tavshed og Angst stirrede ud over Havet — ud mod de hvide Pletter, der med uhyggelig Hast nærmede sig...

Og med ét stod der i Havstokken en kæmpestor, skinnende hvid Fugl — med lange Hejreben og et Næb

som en Tukan — og skinnende hvid over det Hele med en uhyggelig, ligbleg Glans...

Og bag den stod i det samme andre hvide Fugle, kæmpestore, sært forvredne af Krop og paa Næb... Og de skred frem mod os i Række bag Række... og med ét flygtede alle vi, som stod paa Strandbredden, klatrede op ad den høje Skrænt, snublede, rejste os, krøb og løb i Angst... og bag os rykkede de hvide Fugle frem i skinnende Hærskarer, genfærdsstive, spøgelseuhyggelige...

Jeg vendte mig... bag mig var der endnu Mennesker, men til begge Sider for mig rykkede Fuglene frem, og Skræntens Fod og Havets mørke Mark var helt dækket af de hvide Fugle.

Og i Rædsel raabtes der foran mig: den yderste Dag, den yderste Dag!

... Og jeg vaagnede i Rædsel.

UNGDOM

TATERE.

I.

Saa ligger Søen for ham, stor og blaa.
En sandet Bred med Græs i runde Tuer
og Blok ved Blok af jættegrove, graa,
mosskjoldede Sten. Langs Stranden Mure staa
af høstrødt Løv, der solfaldsfarvet luer.
Med sagte Klingen flade Bølger gaa
mod Strandens Grus, og højt i Luften søger
en enlig Ørn sin tavse Vej — som han
fra Menneskers Stæder og fra Menneskers Bøger
ud over regndøbt, bladfaldsduftende Land.
Han vandrer under Eges brune Løv,
der hænger fuldt af æblerøde Galler,
og træder dybt i muldne Stammers Støv,
hvor Myrer hule deres Dværge-Haller,
og Svampe brede deres skøre Flor —
svovlgult og blodigt — og Snegles nøgne, klamme
Kroppe nær Larvers Vinterleje bor.

Og al den ramme,
 fugtige Lugt af Muld og trøsket Jord
 og raadne Stødd og alt det Vaadt, der siver
 i Mos og Løv, og denne Luft, der tier
 og tier evigt over Mil bag Mile
 af tiende Skov, hvor intet Menneske bor,
 men Træer og Græs og løvfaldsdækte Veje
 hviler i evig samme vaade Hvile —
 det samles for ham til et stemmeløst Kor,
 der svulmer som en Høstbæk over sit Leje —
 en Em af Sang fra alt, der dør og gror.

Der fødes en Lyd langt ude i Skoven —
 en raabende Røst,
 som tændes og flammer og slukkes.
 Der stiger forvoven
 en Sang i glade
 Ord om et ungdomshaabende Bryst
 og om solskinskækt Mod
 nærmere mod ham Versene vugges —
 det rasler i Blade
 foran en vandrende Menneskefod.

Saa spaltes de Risbøges brune Krat,
 og i Gabet staar én
 med Blik, der stirrer
 sort som Nirvanas evige Nat.

Lødden er gul som Marmelsten —
ved Mundens Vige det skiftende dirrer —
mens rank han gynger paa smalle Ben.

Bag ham bryder der frem en anden —
en firkantet Gut med et firkantet Skæg
ned over Bringens brede Væg
og en Pløjemarks Furer i Panden.

Den Ungersvend stirrer — kan intet faa frem ...

Men han, som kom sidst, sig tager om Skæget,
retter paa Sækkepibens Rem,
rømmer sig lydt og siger bevæget:

— Ej, ser vi det! En Landsmand igen!
Det gør sgu saa godt i de fremmedes Verden!
Hilsen og Haandslag til Velkomst, Ven,
og, med Forlov at spørge lidt frækt,
hvem sov du sidst hos, og hvor gaar Færden?

Men Ynglingen stirrer og studser og siger:
— Intet saa vød jeg af Jer i min Slægt —
aldrig jeg saa Jer og ikke Jer kender

— Al Verdens Vin og al Landsens Piger!
Den gule Hud! og de blanke Øjne —
som Stjærner, der over Steppen brænder —
og Haarets Kul og den brede Næse

Er hele Jert Fjæs da lavet af Løgne?
... Lad mig faa Lov i Jer Haand at læse ...

— Spar Jer! Paa det Blad staar intet skrevet.
Kun Tomhed og Lede de Linjer mælder —
jeg har ingen Skæbne.

— Vaas! Lad mig se!
Jeg finder Vin i den fattigste Kælder.

— Slip I mig kun . . . og søg Mænd, der har levet,
baarne af Fryd og brudte af Ve,
i Elskov og Synd og Sanserus ældet — —
Dagens Dont har jeg trælbunden røgtet,
mens ud gennem Natten min Længsel vælded
som havtørstigt Vand indtil nu, jeg er flygtet.

Han drejer sig bort
i graadbittert Mod.
Men henne fra Græsset
slænger den slanke efter ham — kort
og koldt som en Isnaal, der brænder og stikker:
— Saa rinder du dog af vor solbrune Rod,
saa sandt du rømte fra Selen og Læsset
og Staldfodret og de gumlende Krikker.

Han studser — han grunder. Saa siger han stille
som Dugfaldsdraaber ad Blade trille:

— Ja, jeg er rømt. Men ej af Trækfuglslyster.
Alene sad jeg, ene som paa Havet,
og fjærnt laa Menneskenes solblaa Kyster

bag mine Tankers Taageslør begravet.
 Mens andre pløjed Livets glade Tummel
 og saaede Kys paa Læber og paa Bryster,
 var Verden mig saa kold og klam og skummel
 som Gader efter Regn ved Nattetide ...

— Ja, ja! hver handler, som han har Forstand.
 En slaar Kilder af Bjærgets Side,
 hvor andre kun finder Sten og Sand — —
 naa! se ikke paa mig, som vilde du bide!
 Haan og Høstvejr hærder sin Mand — —
 Lad høre, hvordan du fik Hast paa din Kvide?

— Jeg stod en Nat et skummelt Sted og stirred
 hen over Vand mod Byens lave Bræm
 af takket Skygge. Over den en Sky —
 et Spind af Lys og Røg, der steg fra Staden —
 i Nattens sorte Hav en hvidlig Kyst.

Menneskers Lyd igennem Luften svirred:
 Vognraslen, Bjældeklængren op fra Gaden
 og Trip af mange Trin, der styred hjem
 fra glade Lag mod Morgendagens Aag
 i Snakken og i Raab, med Sindet lyst
 af Fest, der end i deres Hjørner dønned.
 Mig tyktes de et fattigt Trældyrs-Tog,
 der tungt og trampende mod Stalden stønned.

Den kolde Lugt
 af muggen Jord og muldne Blade
 stod tæt i Løvfaldsnattens vaade Luft.
 Igennem Mørkehavet stirred
 jeg op, hvor Stjærner hang
 i legemløse, mørketvundne Kæder
 fra Mælkevejens blege Bro og dirred.

Jeg saa dem glippe
 mod mig med Blik, der grønt og gyldent brændte —
 en evig Lues evige Arnesteder;
 af deres Kroppe Straaletraade sprang
 som tynde Fingre, under Himlen spændte.

Saa flød de over Mørket bort i Stimer
 med Skæl af Sølv og Blod,
 indtil de sidste blege Gnister døde
 i fjærne Gab af Nat, hvor ingen Timer
 er til, og ingen dagfyldt Draabe rinder
 ud over Tidens ørkentomme Skaal —
 hvor intet fødes, og hvor intet svinder,
 men Bølger uden Lyd og uden Skum
 gaar evigt frem igennem evigt Øde,
 og Herren vandrer uden Med og Maal
 ud over Natten, stor og kold og stum.

Da var det mig, som Byen rundt omkring
 blev slettet bort, og Lygtelysets Strimmel

sank under Horisontens mørke Rand —
 Oktobernattens Luft laa tæt i vaade
 Lag over mørketæppede Markers Flade
 af Land og Land og Land
 mod Foden af den stjerneplettede Himmel
 og ingen Lyd saa vidt mit Øre naaede — —
 den Time var det, da jeg blev Nomade

Den slanke har rejst sig — han staar og grunder.
 Saa løfter han tungt sine Øjenlaage
 for et Dyb af Sorg, som naar Dag gaar under
 ud over øde Veje, der svinder
 og druknes i Skumring og blaalig Taage.

Tyst som en Høstregn hans Tale rinder:
 — Om du tør følges ad Sti med os,
 byder jeg Solbrand for blege Kinder,
 Græs til Dug og Haand til Bæger,
 Latter for Klage og Haan for Trods
 og syndfyldte Nætter for Fabel om Kvinder.

— Naa .. det er Mad, som Fyren kvæger —
 brøler den tykke — se blot hans Pupiller!
 Du fritter om Donten? For Vindve vi spiller
 og synger ved Døre og flikker og tigger
 og drikker med Byens Karle og ligger
 om Natten hos deres Tøse —
 der er min Haand — slaa til og følg med —
 dit Liv er jo dog paa det løse.

Navn? Har vi ikke. Og ingen Alder!
 Intet Fædreland kender vort Sprog.
 Har et Stjærneskud Byrd? eller Løvet, som falder,
 mon det bliver ført i Kirkebog?
 Daabens Vigsel forlængst vi misted.
 Men som Ørn i vor Ryg, af Næsterne ristet,
 Næster med pengebugnende Lomme,
 Næster i Embed, med Kone og Rang,
 Laderne fulde og Hjærnerne tomme,
 staar der et Kainstegn over vort Bryn,
 skræmmende som de spedalskes Skralde,
 klæbrigt som Lim — et Klængenavn: Tatere

Han vender sig bort med bistert Syn
 og brummer ned i sin Madsæk: — Kratere
 skulde de kaldt os ... varslende Munde
 om Jordskælv, der én Gang skal styrte dem alle ...

»Fyren« vil tale. Men Stemmen klikker.
 Saa tager han blot sin Stok og stikker
 den dybt i Muld ved de tvendes Side
 og lader sig selv forsigtigt ned
 paa det bløde Mostæppe glide.

Der sidder de tre og tier.

Og Skyggerne samles ind gennem Skov
 og tætnes langs alle Stier.

Og Vinden, der sov
Dagen til Ende bag fjærne Marker,
kommer nu vaadvinget slæbende frem
gennem Trærnes Tusender Toppe,
der suser og hvisler og knarker
med Grene mod Stammernes Kroppe.
Den standser en Stund ved Søens Bræm,
vader saa ud, tager Tilløb og springer
frem over Vandet mod Granskovens Mur,
som krones af takkede Klinger.

Vinden naar Land —
drager sig videre ind gennem Skoven,
vokser til Brænding, der brusende viger,
tabes til sagteligt Sus og rinder
rislende ud i et Lydhav, som dønner
langeligt ind over Aftenens Strand.
Himlen staar bleg, og Skumringen spinder
Mørkevæv over det blanke Vand,
hvor Dampenes tynde Disstrimler stiger.
Sort ligger Skoven langs Søens Rand,
og lavt gennem Luften en Ugle skriger.

II.

Langs Grøftebræmmen af den hvide Vej
 stod nys udsprungne Bøges blege Fakler
 og lyste gennem Skumringsmørkets Taage,
 og Foden traadte blødt paa faldne Rakler.
 For det var Dugfaldstid en Kvæld i Maj —
 hvor Sol er død, og ingen Stjærner vaage.

Og ned igennem Vejens Hegnslugt kom
 de trende Tateres mørke Kløverkobbøl.

Den tykke standser, snuser, ser sig om:
 — Min Næse vejrer Duft af Hyld og Poppel,
 og Flitterplanters Duft fra Menneskers Parker.

De andre tier. Deres Sind er fyldt
 af Vandredagens Sol over kornfyldte Marker
 og Strandens sølvbroderte Bølge-Læg
 og øde Sandbræm, bred og solforyldt,
 op mod en Grusskrænts gule Klippevæg.
 De mindes Kvælden med de stærke Kys,
 med Favnetag om unge, faste Hoster —

den aarle Morgens tynde Støvregnsdrys,
 der laa paa Græs og Løv som sølvhvid Skimmel,
 og drev som Em langs Eng og Skov og Tofter,
 mens syngende Lærker prikked sølvgraa Himmel.

Men ufortrøden begynder den tykke:

— Naa, hvordan spændte den a' med din Tøs?

Man tør naturligvis ønske til Lykke ...

du kan tro, jeg saa jer i Skoven forsvinde!

du tier ... haha, saa hun gjorde sig bøs?

— Spar dine Spotord ... nej, jeg bedrog —

— »Bedrog«, det er godt, det gør sig smukt ...

— Dig selv? eller hende? spørger den unge

og, vendt mod den tykke: — Saa hold dog din Tunge
 blot en Minut i Trense og Tugt.

... Fortæl os saa, hvad der gik imod dig,
 fra den Gang, vi inde i Skoven forlod dig.

— Jeg kyssede hende paa Kind og Mund,

jeg slog min Arm om det myge Liv ...

der laa Sølv over sorten Bund,

og Maaneglimt gennem dugvaadt Siv.

Som vi naaede det Stenteled,

hun knuged min Haand imod sin Barm,

og som vi langsomt ad Skovstien skred,
slynged hun om mig sin faste Arm.

Hendes hede Mund laa som Glød mod min
— hun hang om min Skulder — hun sitred i Brynde —
med lukkede Øjne og Lød som et Lin
segner hun over de Mospuders Hynde ...

— Tak ... Og saa falder Tæppet for Festen — —
vi kender de Viser, der slig begynde ...

— Nej, Festen ... var omme.

— Al Helvedes Plage!

Saa napped du ikke den nære Frugt?

— Det var, som et Vinddrag af Suk og Klage
fyldte min Sjæl i den samme Stund
med isnende Kulde og ligraadden Lugt —
hendes Aande blev ram, og saa besk hendes Mund ...

— Raadden! Ej fy! Havde Pigebarnet Pesten?
Hun saa mig ej ud til af Sot at skæmmes

— Du Stakkel! Du fik Hjemve? Mod Arnekrogen,
mod Munkevinen, du smagte hos Præsten —
mod atter at gruble og græde og græmmes
med Ryggen bøjet og Næsen i Bogen —
mens Livet byder dig leende Dage,
og Kvældens Strænge i Dansetakt stemmes.

— Jeg ved det saa vel ... jeg bli'er aldrig vaagen.
 Alle mine Tag om Livet maa glippe,
 og evigt jeg famler bag Drømmetaagen.
 Thi Lykken er tung i Vaad at drage —
 at slide er svært, men nemt er at slippe —
 saa vorder min Vidsoms Sum: at forsage.
 Forsage og flygte. Fra Hjem og Frænder,
 og Plovsliddet over den fædrene Ager
 ud mod et Liv, som til Tid ej kender
 men raner sit Brød af Næstens Lager —
 led ved at lappe de gamle Laser,
 ranked min Sjæl sig mod Solskinsstrømme
 ... og sakker nu agter med matte Haser:
 Flaggermusflugt ... og Rovfugledrømme

— Hen over mine Tankers lyse Sti
 stryger din Tale tungt, med skummel Lød,
 en natmørk, tonevinget Minde-Bi,
 der summer paa en Sang, jeg haabed død.
 Jeg ser din Ungdoms klostertrange Celle,
 hvor Savnet skummer over dit Hjertes Rand,
 og Tungsindstaager om min Sjæl sig svøber.
 Spring ud hvor Livets Kilder stærkest vælde,
 du vinterblege, lykkehungrende Mand!
 af Blodet, der i Somrens Aarer ruller,
 jeg øser og dit magre Hoved døber
 og slynger Purpur om din Munkeskulder.

— Jeg ævner ej. De svage Hænder svigter,
 mit Hjærte lukker sig mod Somrens Sol.
 Du sidder bredt i Livets gyldne Stol —
 jeg lister mig om Livet rundt og digter.

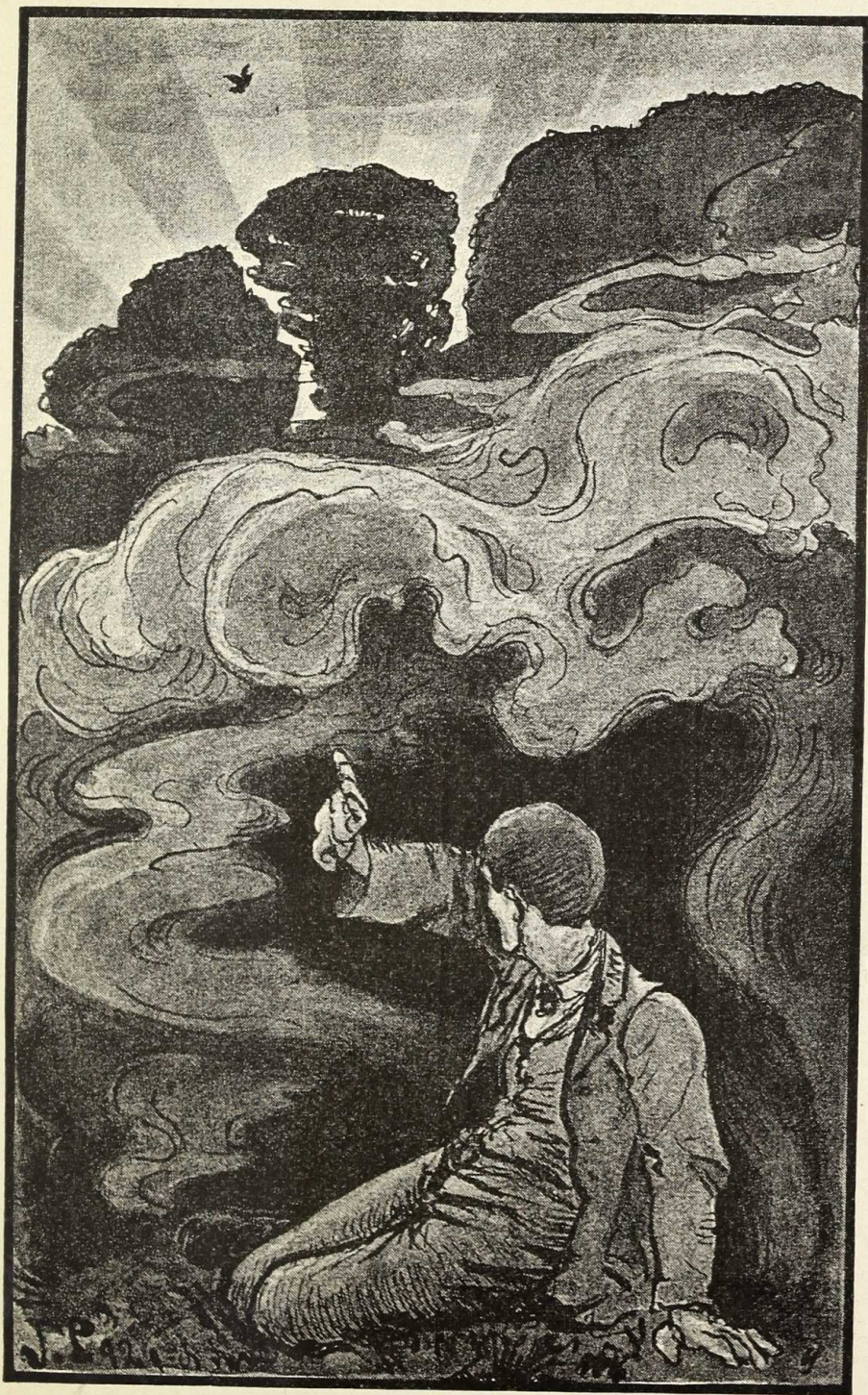
SANG FRA SKOVEN.

Hvide Skørter i lette Sving
 mellem de mørke Stammer —
 bag dunkelt Løv en Heksering
 af flakkende Lygtemandsflammer.

Dugg i Græs og vaade Sko —
 der staar Em om Krat og Enge —
 under Maanens Elverbros
 klimprer Søen uden Strænge.

Mund mod Mund og Arm om Lænd,
 medens Mosedisen stiger —
 Natten er en lystig Svend,
 kysser alle Piger.

— Hør Sangens Toneløv i Sus og Kog
 om Bassens og Diskantens stærke Stammer.
 Det hvirvler op som Høstens Blade-Fog,
 det synker blødt som Fald af trætte Blade,
 det blinker vaadt og blegt som Maaneflammer
 over en Skovsøs natteblanke Flade

— Ja, Farvel, I to! Nu gaar jeg til Kroen!
 Det her bliver mere, end jeg kan døje —
 jeg tænker, jeg hitter etsteds en Stige
 til Høloftet eller en Lem til Loen

— De rytmesløjtende Tonefugle stige
 paany af Skovens stammestremmede Bur.
 Hør! det er dig, som kaldes til dit Rige
 af dine Hæres lystig lokkende Lur ...

(den tykkes Fodtrin svinder ned ad Vejen)

men mig er Verden som en Skov i Sten,
 og mine Tanker vandrer gennem Vand
 og søgrønt Lys og Tang i langsom Svajen
 og knaser over Skal og Dødningben
 og Vrag og vandrer evigt uden Haab
 om Himmelsol og Luft fra Livets Strand ...
 slip mig! ... jeg aldrig Sejerskransen vinder!

Han springer. Tateren efter ham i Raab:
 — Hvor gaar din Vej? hvad søger du for Land?

Kun ilsom Raslen, der i Løb forsvinder
 En tavs Minut. Og saa den flygtedes Røst
 langt borte fra: — Jeg søger ind mod Natten,
 jeg spænder Telt paa Mørkets tomme Kyst
 (og, imens Stemmen mer og mer sig fjærner),
 men dig tilhører Jorden, Livet, Magten!

Tateren knuger Hænderne om Hatten
og ser mod Himlens sommerblege Stjærner.

Men ud fra Skoven jubler Dansetakten:

Mund mod Mund og Arm om Lænd
medens Mosedisen stiger —
Natten er en lystig Svend,
kysser alle Piger.

ELLEN.

I.

Under Sommersolen lysner
Mosegræssets blanke Tæppe —
hvide Kærulds-Faner vaje
i den grønne Silke-Steppe.

Under Sommersolen sover
blankt og livløst Mosevandet,
af Ranunkelblomster plettet,
irisfrynset, kalla-randet.

Gennem Mosebirkens løse
 Net af blanke Blade falder
 Sommersolen over fugtigt
 Græs og blomstrende Konvaller,

over Dig, der let og lysklædt
 Blomst og Blad i Haanden sanker
 og langs Sommergræsset sværmer
 som en Fugl i lyse Tanker.

Tusend fine Lyd af Vinger
 gennem Sommerluften spindes,
 gaar som Sus igennem Græsset,
 filtres, speges, surres, tvindes.

Mine solskinsfyldte Sanser
 vugges bort paa Lydens Strømme —
 kys mig, lyse Fugl i Græsset,
 endt er mine Savntids-Drømme.

II.

Nu flyder Lyset langsomt bort
 bag Vindusrudens vaade Glas —
 for Mørkets første Moll-Akkord
 forstummer Dagens Graavejrs-Bas.

Vi sidder tavse — ene to —
 og ser paa Skumringsildens Glød —
 der var en Gang, du altid lo —
 den Tid er død — for evig død.

Der var en Dag, vi sammen sad
 i Foraarslærkers Toneregn,
 og over Havets blegblaa Blad
 stod Solens Skrift i Sølvstænks-Tegn.

En tidlig Søndag i April
 vi gennem nøgne Skove gik
 og paa en Græsvold holdt vi Hvil.
 Langt borte var der blød Musik

og blege Raab og Klokkelyd,
 og Himlen stod saa blaa og stor
 med Middagssolen lavt i Syd
 og Løkkemandens Flimreflor.

Der var saa tavst, saa kirketyst,
 saa fjærnt fra Verdens Bølgebrus —
 kun Aandedraget fra dit Bryst
 og Skovens store, sagte Sus.

— — Nu er hvert Vaarløv muldnet hen,
 og Somrens Skuder gik i Kvag —

for os har Livet kun igen
en taagevaad Novemberdag.

Nu sidder vi — alene to —
og ser paa Skumringsildens Glød —
der var en Tid, du altid lo —
den Tid er død — for evig død.

III.

Jeg havde fulgt dig hjem. Jeg gik og drev
i tung, uformet Sorg op ad den øde,
regnvaade Gade, hvor kun nu og da
en søvnig Droske rullede mig i Møde.

— — Vi havde vandret om ad mørke Veje,
hvor Genlyd fødtes under vore Fødder,
og i en forstadslille Frugtbutik
vi købte Appelsiner os og Nødder.

Hvor Taagedryp fra sorte Grene dryssed,
i Skæret af en enlig, bleggul Lygte
vi standsed — Favn i Favn — og vore Læber
til lange, bløde Kys hinanden søgte.

Og hjemme havde vi vor Lampe slukket —
 jeg følte endnu Trykket af din Arm
 omkring min Nakke — og din Læbes Kys —
 og Øjet drømte om din hvide Barm.

— — Saa mange tomme Timer, der skal dø,
 før jeg dit lyse Ansigt atter ser —
 havtøgen i dit Øjes mørke Dyb
 jeg vinder aldrig Vej til Verden mer.

For dine bløde Kys er Rust, der æder
 min Viljes Plov — mit Arbejds stille Ager
 er ukrudtsgemt — jeg ledes ved min Spade —
 fordi du er saa ung og frisk og fager.

De tyste Stunders Festblus har du slukt
 og taget Lys og Luft fra mine Tanker —
 nu hvirvler Livet sig i vilde Danse
 til Takten, som dit kaade Pulsslag banker.

Den bærer mig mod Blund, den tunge Duft
 fra vore Natteminders Blomstergrøde — —
 jeg vandrer hjem at sove Døgnet bort,
 til Aften ringer ind vort næste Møde.

IV.

Saa vandrer jeg for sidste Gang
ad nattevaade Gader — —
det suser i den sorte Luft som fjærne Fugles Lyd,
en Sang om svundne Dage, en mindetyngt Vemodssang,
der i mit Hjærte stinger saa saart og skarpt et Spyd
— — jeg vèd, det er min Ungdom,
som mig i denne Vinternat forlader.

Jeg husker, hvor dit Blik var træt,
hvor mat og bleg din Stemme,
jeg saà, du havde bittert grædt —
fordi vi nu skal hver sin Vej
med Minder om en Vaar, vi aldrig glemme.

Jeg vidste, det var sidste Gang,
 jeg kyssede din bløde Mund —
 og at din Arm for sidste Gang i min har hvilet.
 Jeg favned dig — jeg bød Farvel — saa træt du mod
 mig smiled —
 saa sneg du op ad Trappen — jeg hørte Døren gaa —
 og den var endt, vor bitre Elskovs sidste, tunge Stund.

Jeg standser lidt og stirrer og ser, du tænder Lys,
og vandrer langsomt hjemad gennem Taagen —
jeg vèd, du er bedrøvet og mod i Hu som jeg,
at du i Nat med Graad vil ligge vaagen.

Vi maatte skilles, Ellen, og styre hver sin Vej.
 Dit ranke Sejl forsvinder over Havet.
 Saa dør i Vintertaagen vor Elskov, født i Maj,
 saa har i Nat vor Ungdom vi begravet.

V.

Det er som kaldte i Natten
 en kær og gammelkendt Røst —
 en Røst, der har hvasket og sukket
 og klaget tæt til mit Bryst.

Det er, som kaldte derude
 en Røst gennem regnende Vind —
 som banked det blødt mod min Rude:
 »Det er mig — staa op — luk mig ind!«

Bedrøvet jeg lytter og stirrer
 med Krog for Vinduet sat —
 det er mig, som min Allerkærest
 døde i denne Nat.

VI.

Det var ved Knopbrudstide,
 da først jeg fik dig kær —
 Krokus i alle Haver,
 og Guldglans om alle Træer.

En stille Regn saa varm en Dag
 over Gader og Villaveje —
 der fandtes ej Fyrste saa stolt som jeg
 med favrere Skat i Eje,

der gaves ej en gladere Gud
 hin første Aftens Møde —
 hvor var du ung — hvor skær din Hud —
 og dine Læber saa røde.

Da trode jeg mig saa sikkert gemt
 i dit Favntags lunende Rede —
 indtil jeg en blæsende Regnvejrnat
 stod ene paa øde Hede.

Saa flakked jeg ensom i Verden ud —
 fulgt af bedrøvede Sange —
 min Sjæl var sorgfuld som hældende Dag,
 naar Solen lider, og Skyggerne strækkes saa lange.

Nu gaar jeg ad din Trappe ned
 med Dugg af dine Kys paa mine Læber
 og lukker sagte Havens Led
 og sætter Hatten flot paa Sned
 og Stokken bag mig slæber

og føler, hvor mit Næsebor
 er fyldt med Duft af dig, med Vellugtminder.
 Det knaser i den frosne Jord —
 der glimrer Rim i Vejens Spor,
 og Luften taages, medens Dagen rinder.

Jeg længes, mens jeg hjemad gaar,
 og Morgenkulden bider mig om Munden,
 mod hine Løvbrudsdages Aar
 og mod vor Elskovs første Vaar —
 vor døde Vaar — vor Ungdom, som er svunden.

VII.

Der hvirvler Sne om Vejens Trær og Lygter —
 Tøfnug, af Blæsten gennem Natten baarne
 forvirret, som en slagen Hær, der flygter.

Fra vaade Grene Tøvandsdraaber regne,
 imens jeg gaar i Drøm om min Udkaarne,
 og mine Spor i Sneen sort sig tegne.

Og mens jeg gaar i Gasskær og i Skygger,
 drager min Tanke til de fjærne Egne,
 hvor mine Minder deres Telte bygger.

Jeg husker hende, som er nu min Kære,
hvis hvide Arm om mine Nætter hygger —
da først jeg gik i hendes Elskovs Lære.

Jeg husker hende og de vaade Veje
og Dagen, da hun hos mig vilde være,
og Natten, da jeg misted alt mit Eje.

Jeg husker Aar i Rus og Aar i Sot,
i Slud og Regn, foruden Røgt og Pleje —
Aar, fulde af Blomster, Aar med Ukrudt groet,

Aar under Havblik, Aar i Uvejrsbyger,
hælvinget Tid og Tid med Blysaal skoet,
borthvirvlet Tid — som Sne i Natten flyger.

Mit Liv! jeg angrer ej! Jeg sætter Foden
igen, hvor mine Minders Vagtbaal ryger —
den grønne Foraarsfrugt er vintermoden.

Mit Liv! du blidt forødte, sært forvrængte!
du Nattevandrerke ad øde Veje —
mit Liv, som ingen Bure indestængte!

Du stille Flodløb i dit dybe Leje,
bær mig, som Sneen gennem Natten bæres,
foruden Frygt, foruden Haab i Eje —

bær mig, mit Liv, mit eget og min Kæres!

SOMMER.

Saa er jeg i dit Hus paany, o Sommer,
og sidder atter ved dit rige Bord;
fra Stæders og fra Stuers Luft jeg kommer,
fra farlig Gøglerleg med slebne Ord
at finde Hvile paa din grønne Jord
og bade Øret, saart af skarpe Røster,
Kampskrig og Hævnraab, i det stille Kor
af Lyd, som stiger fra de Solskinskyster,
hvis Grønsværs varme Silke dølger Livets Bryster.

Jeg finder mig en Plet med Sol og Skygge,
en kølig Skrænt midt i en sollys Lund,
hvor ranke Aske lette Løvtjald bygge,
og vild og frodigt grøn staar Skovens Bund
med Siv og Smørblomst, Storkenæb og Burre.
Det hvisker sagte fra en Kildes Mund,
en Solsort fløjter, Fluer om mig surre,
fra Skovens Dyb af Løv de vilde Duer kurre.

De hvide Sommerfugle langsomt sværmer
 som grebne af en sød og sælsom Svimlen,
 Sort-Droslens Sang sig mer og mere nærmer,
 det summer stærkere om Urte-Stimlen,
 tung sænker Heden sig fra Middagshimlen,
 mens Kildens Klimpre-Cither sølverstrænges
 og klukker klarere blandt Plantevrimlen.
 Fra Agrene, hvormed min Udsigt stænges,
 jeg hører Leers Lyd — som Silke sønderflænges.

Af lønlig Lyd er Sommerskoven fyldt,
 mens Solen kogler hedt i Middagsstunden,
 og Graners Grenenæt staar lysforgylt;
 det rasler sagte over Bladebunden —
 som vandred tavs, med Fingeren for Munden,
 en Gud usynligt ad den brune Sti...
 En Angst mig sitrer gennem Hjærte-Grunden
 — er det den gamle Pan, som gaar forbi,
 at skræmme med sin Stav mig fra mit Blade-Hi?

Jeg gemmer bedre mig ind i mit Skjul
 af El og Ask og grønne Humleranker —
 det bliver stille; kun en enlig Fugl
 langt borte synger — som i fjærne Tanker.
 En Duft fra døde Dages disblaa Banker
 med et imod mig bæres — som en Strime
 af sødlig Vellugt gennem Luften vanker

i Mørkefaldets vemodsbølge Time
og vækker Sorg og Savn og bitre Minders Stime.

Her var det, jeg i unge Dage sad
og smed med en Kraft, som selv mig undred,
mit første Vers, sirligt, med Blomst og Blad,
et Gitter lig fra Oldefars Aarhundred,
og mens det fjærnt i Middagsheden dundred
af Torden, der i tunge Skyer sov,
jeg følte mig en udvalgt mellem hundred,
en Tolk for dine Stemmer, store Skov —
i Livets Jomfru-Jord en blank og ubrugt Plov.

Højt svang sig mine Haab — som muntre Svaler
fra deres Reder i en grusgul Skrænt,
naar Lysets Vin i Gryets Guldpokaler
staar rosenrød, af Sol-Karfunklen tændt,
udiler under Morgnens Firmament
med Jubelkvidren, medens Dagen rinder.
Men naar den sidste Solglød ned er brændt,
de kredser højt, hvor Lyset sidst forsvinder,
med Klageskrig — en sorgfuld Sværm af fjærne Minder.

Ak, siden da — hvor mange Gange blegned
ej Maanen hen i Nyets Aske-Lød?
hvor mangen fuld og gylden Maane segned

i Morgenhimlens rosenfyldte Skød —
 en Blomst med vissen Krone, bleg og død?
 hvor mangt et Næ drev over Nattens Vande
 som en Gondol, der vugged, purpurrød,
 den døde Maanes Lig mod Dagens Lande —
 et blodigt Nattesyn ind under Gryets Strande.

Ak — ofte har du siden da, o Aar,
 omsejlet Jorden, der i evig Ring,
 som Samson i sin Trædemølle gaar
 og drejer evigt samme Hjul omkring,
 og ført fra Tidens dybe Kildespring
 de evigt nye Time-Kuld, som iler
 med rappe Nymfe-Fjed, i Danse-Sving,
 fra Lykkens Telt, men deres Vinger hviler
 i Mag ved Sorgens langsomt ulmende Miler.

Som over Sand en gold og bitter Bølge
 henruller over mig de døde Tider —
 en Drøm, et Syn, et Savn, et Skygge-Følge
 af blege Minder, der i Sjælen svider,
 og medens Sommerdagen langsomt lider,
 mit Hjærte pines — lig en skændet Mø,
 en fager Blomst, hvis hvide Blade glider
 mod Jorden ned at smuds ses og at dø —
 kun Hybnen staar, en Frugt til Næring og til Frø.

Der ligger Solskin om de fjærne Veje,
 hvis grønne Grund jeg ej skal træde mer,
 og gyldent straaler alt mit fordums Eje,
 som den Gang syntes kun et fattigt Ler;
 saa sløres alt, vi fra det fjærne ser,
 i Mindets eller Haabets Solrøgs-Taager —
 som Kyster, der i Horisonten ler,
 mens Uvejrs-Bølger om Ens Skude koger
 — som Stjærner, der bag Storm og Skyer evigt vaager.

O Dage, Nætter, som er svundne hen,
 Aldre og Aar, som længst fra mig er døde!
 — ak, kun en Mindets Afglans er igen
 af Eders unge, stærke Morgenrøde!
 Hvor var da alle mine Smerter søde,
 hvor brændte Savn og Længsel i mit Blod
 og drev mig ud, den Guddoms-Magt at møde,
 som gaar i Natten paa usynlig Fod —
 den Evighed, hvis Vande væder Livets Rod.

Ak, siden da er alting skiftet om —
 thi aldrig mer, blandt dine tavse Gæster,
 o høje Sommer! til dit Hus jeg kom,
 men trængte mig til Menneskenes Fester
 at mættes ved de rige Taflers Rester;
 jeg drak mig sløv i Vin af Lykkens Drue —
 den Kalk, som bødes mig af Verdens Præster —

mens i mit Hjærte sluktes Altrets Lue
for dig, Gudinde, Moder, evigt høje Frue.

Da sank jeg dybt i Verdens Lyst og Nød
og led for stakket Fryd i lange Aar;
da solgte jeg min Sjæl for dagligt Brød
og gik som fattig Træl i Livets Gaard
og led den købte Slaves ilde Kaar
og døjed alt, som onde Hjærter gemmer:
Haansord og Had, der svider og der slaar,
Foragt og Spot og haarde, kolde Stemmer —
en Kval, som Sjælen dølger, ak! men aldrig glemmer.

End træller jeg, end vandrer jeg i Lænker,
hør! Kæden klirrer bag min trætte Fod —
i Fristen, som en stakket Frihed skænker,
jeg slæber mig til dig at søge Bod.
O Sommer, skænk mig Fred, og skænk mig Mod
at lyde Livet, som en Lov maa lydes —
rør ved mit Hjærte med din Læge-Rod,
lad over mig dit Sundhedsvæld udgydes —
min Tanke bøjes alt — ve, skal den sønderbrydes?

... Det bliver stille om mig. Dagen hælder.
Kun svagt det pipper fra en Fuglemund,
og dulgt og dæmpet Kildens Vande vælder
med lønlig Lyd i Lundens grønne Grund —

som Strømme risler paa en Indsøs Bund.
Ej Græs, ej Siv, ej Blad, ej Busk sig rører;
en Stilhed stiger, stor og sval og sund,
en kølig, krydret Duggfaldsluft, som slører
min Sjæl, saa ingen jordisk Lyd den længer hører.

Fra Skovens grønne løfter sig mit Blik
mod Himlens blaa, hvor Lyset langsomt svinder;
det er, som om en sval og sødlig Drik
igennem Øjets Nerver sagte rinder.
Og Dagens hede Drøm om Ry og Kvinder
henvejres som et gyldent Soldis-Slør;
fjærnt Verden staar, en Skov af mørke Minder —
og som en Sky, hvis Sne for Solen tør,
i Himlens blege blaa jeg smelter, synker, dør.

INDHOLD

NÆTTER

	Side
Vignet	3
Vildgæssene	5
Juninat	7
Sommernatsregn	9
Folkevisen	10
Sommernatssang	12
Venus	13
Til —	14
Julinat	15
Sommernat	18
Mørke	21
Ahasverus	22
Paradiset	24
Anadyomene	26
Augustnætter. I—IV	27
Skumring	34
Høstaften	36
Oktobernat	38
Novemberrat	39

DAGE

Vaarvers. I—II	43
Taarnfalke	46
Et Møde	47
Dagning	48
Sommerdag	50

	Side
Vestenvind	52
Solbrand	53
Bækken	55
Marine	58
Høsttid	60
Don Juan II, 177	64
Vinter	66

BREVE

Foraarsepistel	69
Pinsemorgen	73
Frederiksberg Have	77
Sankt Hans	80
Søndermarken	83
Sommerbreve. I—III	89
Efteraar	98
Christianshavn	103
»Lykke«	108
Trædemøllen	113
Refugium	116
Vinterbrev	121
En Drøm	125

UNGDOM

Tatere. I—II (1888)	131
Ellen. I—VII (1889)	148
Sommer (1892)	159

Rettelse: Side 61, Linje 14 fra oven staar der: »Aar tætte — Brombærs Duske«. Man læse: »Aarer — Brombærs tætte Duske«.

